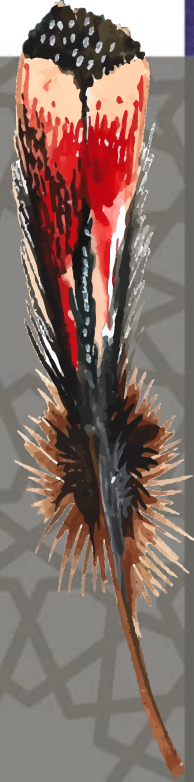


EDEBİYAT DİZİSİ

Dadaloğlu

Şiir Yarışması

Kayseri Büyükşehir Belediyesi
Beşinci Şiir Yarışması



Kayseri Büyükşehir Belediyesi
Kültür Yayınları

Dadaloğlu

Şiir Yarışması

KAYSERİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
5.ŞİİR YARIŞMASI

Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları
EDEBİYAT DİZİSİ



Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları No: 189
Dadaloğlu Şiir Yarışması
(Kayseri Büyükşehir Belediyesi V. Şiir Yarışması)

Bu kitap KAYSERİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'nin bir kültür hizmetidir.
Eserin tüm hakları saklıdır. Yazılar ve görsel malzemeler izin alınmadan kullanılamaz.

Birinci Baskı: Mart 2023
ISBN: 978-605-9117-74-6

Editör: Erkan KÜP
Yayın Koordinatörü: Salih Özgöncü
Yayın Yürütme Kurulu: Erkan Küp
Mustafa Erdoğan
Maide Olgun

Gözden Geçirenler
Tuğba Kaygısız
Mustafa Ergül
Gülsema Yurttaş
Rümeysa Ersözlü
Muhammed Karadurmuş
Sena Babur Tok

Tasarım: Selvinaz YILMAZ
Kapak: Selvinaz YILMAZ

Baskı ve Cilt: Or-kay Matbaacılık, İncelik Mah. Çırağan Sk. No:4
Melikgazi / KAYSERİ /info@orkamatbaa.com
T: +90 352 322 17 00

Adres: Kayseri Büyükşehir Belediyesi
Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
T: +90 352 220 70 90

Dadaloğlu Şiir Yarışması

KAYSERİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
5.ŞİİR YARIŞMASI

Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları
EDEBİYAT DİZİSİ

SEÇİCİ KURUL

Prof. Dr. Mehmet Narlı / (Balıkesir Üniversitesi Öğretim Üyesi/Şair)

Prof. Dr. Nurullah Genç / (Şair)

Prof. Dr. Ömür Ceylan / (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Öğretim Üyesi/Şair)

Ali Günvar / (Yeditepe Üniversitesi Öğretim Üyesi/Şair)

Ali Ural / (Şair/Yazar)

Hayati İnanc / (Program Yapımcısı-Şair)

Vedat Ali Tok / (Şair/Yazar)

Yavuz Bülent Bakiler / (Şair/Yazar)

Serdar Öztürk / Kayseri Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı

Salih Özgöncü / Kayseri Büyükşehir Belediyesi
Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanı

Takdim



Sevgili Kitapseverler!

Hayal etmenin ve özgürlüğün kaynağı, başarının sırrı, geçmiş deneyimlerin bilgisi ve hakikat arayışı okumaktan geçmektedir. Okumak ve kitap gönülden gönüle yoldur.

Okumakla aralanır perdeler, açılır ufuklar, aydınlanır karanlıklar, çözülür sırlar, anlaşılır insanlar. Okumak, bizi cehaletin karanlığından bilgeliliğin felahına çıkarır. Yepyeni ufukları bize açan kitaplarla kültürel mirasımızı ve baş-
ka dünyaları okuruz. Her bir kitap yolculuğu ile zamanımızı ve dilimizi en doğru şekilde kullanıp hayattan ve zamandan kazanmış oluruz.

Kitap, tarihi bağlamda bir hafıza, kültürel anlamda bir geleneğin tevarüsü, sanatsal bakımdan insanlığa bırakılan mirasın geleceğe taşınması, medeniyet açısından ise zamanı ve mekânı belirleme unsurudur. Kitabı ve eseri olanlar insanlık tarihini yazarlar.

İlk çağlarda dahi taşlara, mağaralara yazan insanın amacı kendini ifade etmek ve iz bırakmaktır. Gerek tahtalara, ağaçlara, derilere yazılı olsun gerekse iki kapak arasında sahifelere yazılsın kitap, kültürel bir mirastır, toplumun hafızasıdır.

İlk emre muhatap olan insan, okur Yaratan Rabbi'nin adı ile kâinatı, kendini, Rabbini ve kitabı. Bu yönüyle kitap vahiydir, hakikattir, dünya ve ahiret mutluluğunun rehberidir.

“Eğitimi önemsiyoruz çünkü cehaletin düşmanıyız.” sloganıyla hareket ettiğimiz güzel şehrimizde ulaşım, yol, su gibi ihtiyaçları şehircilik anlayışıyla görüp giderdiğimiz gibi, sosyal ve kültürel ihtiyaçları da dikkate almaktayız. Kitapları ve kitap yuvaları olan kütüphanelerimizi hemşehrilerimize sunma gayreti göstermekteyiz. Kayseri Büyükşehir Belediyesi olarak, siz kitapseverleri kitaplarla buluşturmak için elimizden geleni yapıyoruz. Gerek basılı, gerek e-kitaplar ile hayal etmeniz ve hayallerinizi gerçekleştirmeniz için kütüphanelerimize bekliyoruz.

Tarihsel ve coğrafi anlamda medeniyetlerin beşiğı olan Kayseri’de tarihimizi, geleneğimizi, kültürümüzü ve sanatımızı yansıtan eserleri yayımlayarak halkımıza ulaştırma kaygısı taşıyoruz. Biliyoruz ki yayımladığımız eserler geleceğe bıraktığımız mirasımız, hoş bir sedamızdır. Açtığımız her bir kütüphane ve kültür merkezi, yayımladığımız her dergi ve kitap, memleketimize olan saygı ve sevgimizin somut bir göstergesidir. Akif’in dediğı gibi: “Okuyorsa ahali, yapılamayacak ne var...”

Hayal eden, merak eden, araştıran ve okuyan neslimiz gelecek adına ümit vaat etmektedir. Kütüphanelerimizin raflarında okurlarıyla buluşmayı bekleyen her bir kitap bu anlayışla hareket eden hemşehrilerimizi beklemektedir. Unutmayalım ki bir insanın hayatta kendisine yapabileceğı en büyük iyilik; iyi bir okur olmaktır.

Bir kütüphanenin rafında, bir kitabın sayfalarında, bir yazının satırlarında gönüllerimizin buluşması dileğıyle...

Dr. Memduh Büyükkılıç
Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı

İÇİNDEKİLER

DERECEYE GİREN ŞİİRLER

Yüzün Gurbetin Göğüdür*	16
Ramazan AŞAR	
Diyâr-ı Gurbetteyim*	17
Saltuk Buğra BIÇAK	
Dumansız Yangın*	20
İbrahim ŞAHİN	
Gurbet*	23
Selami YILDIRIM	
Sor Beni *	24
Yunus LAÇİN	
Pranga*	27
Birsen BAĞCI	

YAYIMLANMAYA DEĞER BULUNAN ŞİİRLER

Üşümek Bana Kalmış Şiir İklimlerinde	30
Arif BİLGİN	
Sürgün	33
Süheyla ONUR	
Kente Perestiş	35
Hayru Nisa TUTGUN	
Külüm Üşüdü	37
İdris İSPİROĞLU	
Gurbet İşçisi	38
Faik KUMRU	
Can Kesiği	40
Mutlu AYDURMUŞ	
Gülsafa	42
Dilaver AYYILDIZ	
Neresi Gurbet	44
Salim ŞİMŞEK	

Eylül Sayıklamaları	46
Ali Rıza ATASOY	
Eskiden	48
Yavuz DOĞAN	
Sözlüklerde Dönmek De Var	50
Hatice MERAKLI	
...Bet Gurbet Gur... ..	52
Ali Kemal MUTLU	
Çiçek Açamayanlar	54
Erkan YILMAZ	
Gurbetle Hasbihâl	55
Nevzat BAYRAMOĞLU	
Gurbeti Vatan Eyleyen Kays'a	58
Yusuf Erol GÖKDUMAN	
Bir Nefes Gurbet	60
Turgut ATAŞCI	
Sofya Diyalektiği	62
Kazım GÖK	
Diyarı Gurbet	67
Salih Sedat ERSÖZ	

Bir Başka Gurbet	69
Aslı Nezaket BİÇER	
Bizim Bahçeden Gececektin	71
Nurullah DEVECİ	
Memleketim	73
Nesibe Bilge GÜNDOĞAR	
MU	76
Beyzanur UYANIK	
Sazımda Sözümde Dilimde Gurbet	79
Celalettin KURT	
Türkülere Emanet	82
Yahya ÖZKÖK	
Gurbet	84
Tacettin ÇETİN	
Gurbette	85
Yaşar ÖZKAN	
Hangi Zaman Hangi Memleket?	87
Akın KAYA	
Gurbet ve Şair	89
Mehmet Yaşar GENÇ	

Gurbet Ellerde	93
Ümit Yaşar DOĞRU	
Döner Miyim?	94
Arzu ALPDEGER	
Gurbeti Ben Yaşadım	97
Bayram SEHER	
Beyan-ı Gurbet	99
Hakan İLHAN	
Diyarlar Aşan Gurbet	101
Çağrı KILINÇ	
Makâm-ı Gurbet	105
Yusuf ERSİN	
Kızıl Gül	106
Mutullah TİRYAKİ	
Gurbet	109
Resul KARAHAN	
Yola Çıkarsan	111
Musa KALKINÇ	
Sızı	112
Kübra KESER	
O Beni Duyar	113
Mehmet Fatih BALTA	
Gurbet	114
Evin YILDIRIM	
Var Git Turnam	115
Ahmet ÇUKUR	

Gurbetin Çocuğu	117
Arif ODABAŞ	
Neresi Gurbet?	119
Engin KÜKRER	
Aradığım Memleket	121
Rüya YALÇIN	
Gurbette Ben	123
Ertürk DEMİRCİ	
Yosun Tutan Taşlar	124
Zeki UYSAL	
Yolum,Yüreğim,Kuşum	125
Selin NAKİBOĞLU	
Gurbetten Sılaya	127
Mehmet Sefa ELİTAŞ	
Gurbette Yiten	128
Mehmet ABA	
Firuze	130
Havvagül TOPAL	
Gurbet Dedim	131
Sıla IŞIK	
Karabasan Gibi Çöker Gurbetlik	132
Fikret KUŞCUOĞLU	
Gurbet	134
Sevgi AKKOL	
Sormayın	135
Hacer PEKER	

Ben Artık Gurbetin Kendisiyim	137
Emin GÖNEN	
Gurbet Kuşlarım	139
Şenol ŞENER	
Gurbet Rüzgarı	141
Umut DURUKAN	
Gurbette Okumak	143
Mustafa GÜL	
Kara Gurbet	144
Burcu YILMAZ SAĞLIK	
Gidelim Hüzünle Yıkanır Gülüşler	145
İnci OKUMUŞ	
Yancı Gurbet	146
Merve AĞAÇAYAK	
Bir Tren Penceresinden	147
Muhammet SOLE	
Gurbet	149
Seyit BOYRAZ	
Hasbihâl	150
Hüseyin KILBAŞ	
Kendine Gurbet	152
Mehmet ÇELİK	
Üşüyorum Gurbette	154
Melahat TEMUR	
Gün Gider, Gurbet Gider, İnsan Gider	156
Şaban SÖZBİLİCİ	

Dereceye Giren Şiirler

YÜZÜN GURBETİN GÖĞÜDÜR*

RAMAZAN AŞAR

Kerpiç ev
yıldızlı gök
damda göğü seyreden adam

Kerpiç gök
yıldızlı ev
gökte damı seyreden adam
her şey yüzünü izliyor

Ve
yüzün
o gurbette çağlayan nur ırmağı

Ve
yüzün bir tülbentin altında yok olmuş gibi
yüzün bir tülbentin altında bile güzel
yüzün bir tülbent gibi beyaz
korkarım gözlerin akacak avucuma
korkarım gurbetin adı yaşamak

DİYÂR-I GURBETTEYİM*

SALTUK BUĞRA BIÇAK

Mevsimler gelir geçer ufkumdan kervan kervan
Beyhude sallanırım saatin sarkacında
Serkeş düşlerim gibi döner durur yelkovan
Medet beklerim, yazık, akrebin kısıkcında
Sorsam bir dem kendime, “Söyle bana, ben neyim?”
Aynaları kızdıran dünyada gurbetteyim

Dile ağır sözlerim... Nâcâr hâzık tabipler...
Ne kantar tartabilir ne ölçebilir okka
Gümrah sular misali çağlasa mürekkepler
Ne kâğıtlar anlıyor derdimi ne de hokka
Hâlimi şerh edecek bir söz lazım, bir deyim
Gece gündüz yazdıran dünyada gurbetteyim

Darağacı dikmişler, âh, her köşe başına
Bozgun yemiş yüreğim, kervanlarım vurulmuş
Kanımı dökmüşler hem bakmadan gözyaşıma
Saraylarında gönlün hüznün tahtı kurulmuş
Şehrayin ülkesinde ne padişah ne beyim
Kulu ahdi bozduran dünyada gurbetteyim

Bir sonbahar gazeli kuytularda inerken
Bülbüllerin feryadı hamra gülü soldurur
Akşamlar ki, şafağın sükûtunu dinlerken
Esen hazan yelleri yaprakları yoldurur
Leyl-ü nehar inleyen hüznün yüzlü bir neyim
Mâverâyı sezdiren dünyada gurbetteyim

Uzayan menfezlerde ne bir gölge ne bir iz
Yapayalnız yollarda yalın ayak kalmışım
Boz bulanık sulara katman katman bir dehliz
Berrak ummanlar varken sığ koylara dalmışım

Köşe bucak durunca sandım ki uzletteyim
Mâsivâyı süzdüren dünyada gurbetteyim

Nerede verdiğin söz, söyle, elest bezminde
Hazan rüzgârlarıyla viraneye savruldu
Kim karşılar beni âh, ömrümün o cezminde
Bu suâlin nârıyla yana yana kavruldu
Yanarım için için, dembedem hasretteyim
Zemheride tozduran dünyada gurbetteyim

Karış karış şekavet, adım başı bin cürüm
Şimdi ne yöne baksam aynalar yüz çevirir
Gafleti telafiye yeter mi bilmem ömrüm
Adam başı bataklık, gözler beni devirir
Tehşir edilmiş gizler, sormayın, dehşetteyim
Sırlarımı sızdıran dünyada gurbetteyim

Sırtını verdiklerin sırtından vurduğunda
Göğsündeki son atlas şerha şerha yarılr
Vakit çok geç olur âh, saatler durduğunda
Sadrında okyanuslar, yanardağlar karılır
Nasıl ayakta durur o yükle hayretteyim
Başı, başa ezdiren dünyada gurbetteyim

Bir gölgenin peşinde dolandım diyâr diyâr
Karşıma uçurumlar, çıkmaz sokaklar çıktı
Kızıla döndü ufuk, şehre döndü bir rüzgâr
O dem kopan fırtına gönül kasrımı yıktı
Hurda ettim ömrümü, nicedir gafletteyim
İpe çer çöp dizdiren dünyada gurbetteyim

Dal uçlarına konan kanadı kırık sözler
Yorgun göçmen kuşları yine geri döndürsün
Yangınları körükler bağrımda yanan közler
Bir damla da sen taşı, ateşleri söndürsün
Karıncı kararınca, acizce gayretteyim
İğneyle dağ kazdıran dünyada gurbetteyim

Baş döndürür işvesi, cazibesi kandırır
Rengârenk, ıslıl ıslıl, dayanılmaz albeni
Serin sular gösterip ateşlere yandırır
Kır prangalarını, azad edip sal beni
Dünya, bir zindan imiş... Ben, nefsim köleyim
Sürgün sürgün gezdiren dünyada gurbetteyim

Nerede, neden, nasıl?.. Sorular yumak yumak...
Suâl içinde suâl... Cevaplar ki muamma...
Zihnimin sancısında kolay mıdır uyumak?
Üşüyor şu dimağım, yüreğimde bir humma...
Tuhaf, kendi kendime sorduğum bilmeceyim
Binbir düğüm çözdüren dünyada gurbetteyim

Saplanırken sineme zehirli, keskin süngü
Gönül hânemi basıp kılıçları çekmişler
Seneler var sürerken içimde kısır döngü
Huzur bağımı yakıp dikenleri ekmişler
Bindim yılkı atlara, şimdi nere süreyim
Daim çember çizdiren dünyada gurbetteyim

Kanatlanmak istiyor ufka doğru hislerim
Melâl devşiren kuşlar çırpınırken kafeste
İçimde bir yerlerde ben ki ümit beslerim
Bekliyor yorgun kalbim bir tebşir son nefeste
Gök kubbenin altında sanki bir kümbetteyim
Ruhu nefsten bezdiren dünyada gurbetteyim

Yutarken aynaları bakışındaki girdap
Gözlerine bir derya dalga dalga vururmuş
Kırkikindi sözler ki, düşlerinde bir serap...
Ebr-i nisan hayâller katre katre kururmuş
Kalp çilehânesinde yalnızım, halvetteyim
Gülü, dala üzdüren dünyada gurbetteyim

DUMANSIZ YANGIN*

İBRAHİM ŞAHİN

Mülteci bir kalp ile el pençeyim kapında
Ne bir ses seda gelir ne de bir ılık sızar;

Ruh gurbeti içinde her ânım bir heyelan
Çölde susuz gibiyim, yangında kuru bir dal
Sel önünde enkazım, çakal ağzında ceylan
Beni bu keşmekeşin pençesinden çekip al

Al ki avuçlarına, alnımdaki bu ateş
Helâk edecek beni kâbusun kucağında
Hücrelerimde özlem,dipsiz magmalara eş
Dumansız bir yangınım keşkeler ocağında

Ruhum bir mengenede “Gel” muştusunu bekler
Kaç asır sürer söyle hüküm giydığım hasret
Ucu yanık mektuptur kapındaki dilekler
Dinmeyen figânlarım işler gönlüne elbet

Maziye dair sesler uğuldarken eflâkta
Yüreğim hayallerle demlenmiş umut solur
Yağmalanmış bir ava dönmeden bu avlakta
Beni bu cendereden azâd eyle ne olur

Azâd et ki güneşle ben batırım her akşam
Her gece boğazımı sıkan albastı sanki
Taşınırım sabaha hicranla sıırılsıklam
Sensizlikte mum gibi eriyorum inan ki

Nice yalvarsam reva nice çırpınsam haktır
Ruh dünyamı tarife kelimim âciz kalır
Beni böyle Mecnun'a dönüştüren firaktır
Söyle nasıl eylesem mesafeler azalır

Ne hasta ne sayrırım ne de senden gayrırım
Tarifi mümkün değil düşürdüğün bu hâlin
Bir garip fermân ile ikliminden ayrırım
İzini sürüyorum vuslat denen muhalin

Yasak ağaçtan düşmüş bir ananın kuzusu
Sürgüne hüküm giymiş babanın evladım
Emzirir inancımı sonsuz visal arzusu
İftirâk çöllerinde bir meczûb feryadım

Aşım acı ve tuzsuz, sularım mayhoş şimdi
Sırtımdaki bu kambur çatırdatır belimi
Aklım karmakarışık, yüreğim bir hoş şimdi
Müjde bekliyor gibi beklerim ecelimi

Her nereye yaslansam soluduğum gurbettir
Menziller hep eğreti, hânumanlar eğreti
Nefesler güneşte kar, rûhun payı fetrettir
Ömür ânın peşinde, âşiyânlar eğreti

Söyler misin, yâd eller tutkununa revâ mı
Revâ mıdır bir ömür yüzünden mahrum kalmak
Cana layık gördüğün yalnız düş ve hülyâ mı
Yapayalnız, bîçâre, umut ufkuna dalmak

Sitemkârım diyerek kırmazsın kalemimi
Bilirim merhametin adaletinden yüce
Duyarsın inancıyla dinmeyen elemimi
Dalarak maveraya iç çekerim her gece

Yûsuf'a zindan neyse ve Züleyhâ'ya saray
Sürgününe dünyâ o, odur nefes ve hayat
Kıvrandır hücrelerim doğsa diye dolunay
Bahtımdan karabulut çekilip gitmez heyhât

Doldur ihsân tasını içeyim yudum yudum
Çaresizlik çiledir âşığın yüreğine
Kerem eyle çağır da tükenmeden umudum
Vâsıl olsun meftûnun gönlünün ereğine

Her nefesim bir niyâz teveccüh umar Sen'den
Lütfeyle de gönensin muhabbetin mâbedi
Cevr-ü cefâ etsen de tutkun'un olan Ben'den
Kapının eşiğinde dilencindir ebedi

Mübtelâ-i mâşukum, ipe çeksen uslanmam
Baldıran versen bile şifadır der içirim
Düşürsen gözlerinden gayrısına yaslanmam
Hayat sendedir diye infâzını seçerim

Demle serâbın sâki, bakma yüzüme öyle,
Kaybetmişim vahâyı kem kaderin izinde
Ne konulur kadehe bu meyhanede söyle
Sükût kol gezyorken dilbâzının sözünde

Mülteci bir kalp ile kalakaldım kapında
Ne bir ses seda gelir, ne de bir ışık sızar!...

GURBET*

SELAMİ YILDIRIM

Soğuk şiltelerde taş yastıklarda
Garibin başında ağarır gurbet
Acımaz koparır tırnağı etten
Canı cananından ayırır gurbet

Geceler gündüzler demlenir gamla
Üşür dudaklarda en sıcak cümle
Deryaya dönüşür gözdeki damla
Kalpleri hüznle doyurur gurbet

Mesafe hem uzak hem de yakındır
Toprağa ekilmiş yetmez ekindir
Ölüm belki ondan daha tekindir
Ayrılık zulümdür, buyurur gurbet

Haber gelmez olur sıladan, yardan
Hicranı hiç gitmez gönülden, serden
Koparır bağları en ince yerden
Kılıcı kınından sıyrır gurbet

Baktırır sılaya kör pencereden
Geçirir vuslatı bin cendereden
İstemez şad olsun kimse sıradan
Acıyı, kederi kayırır gurbet

Ozanlarda çılgılık, gönülde hasret
Okuyanda bir dert, yazanda bir dert
Eriyip tükenir nice civanmert
Adını çok fena duyurur gurbet

Firaktır nağmesi dertli kavalın
Ayrılık derdiyle inleyen telin
Gücü yetmez ona yedi düvelin
Büker iplik gibi eğirir gurbet

SOR BENİ*

YUNUS LAÇİN

I.

Gurbet esirlik kampım, kamçılanan bir ölüm,
Yüze kapanan kapım, kurşun yarası zulüm.
Bendesiyim melalin, yâre visal bir hayal,
Yitiğiyim mealin, sıra muhal bir mahal.
Gurbet, düştüğüm kuyu, karanlık ve münzevi,
Hepten çekilmiş suyu, buz damı, ölü evi.

Meczup gibi düştüğüm çöllere bir sor beni
Bulanıp da koktuğum, göllere bir sor beni.

II.

Gurbet kekremesi zaman, genzi yakan ayrılık,
Muttasıl mihnetli an, karın ağrıtan katık,
Her gün ayrı bir ölüm, bırakmaz hiç yakamı,
Her dem ayrı bir zulüm, kalbe zerk eder gamı.
Gurbet gün gün giyotin, mütemadi ensemde,
Son dem okunan telkin, kara toprak hissemde.

Başım alıp estiğim yellere bir sor beni,
Dağlar aşıp coştüğüm sellere bir sor beni.

III.

Gurbet boynumda kement, darağacı kaderim.
Firkat ilanihaye, hasret acı kederim.
Burnumda tüten sılâm, hicran çölümde serap,
Gönlümde serin yaylam, vatan gözümde zehap.
Gurbet ağır pranga, benim kürek mahkûmu,
Biteviye muamma, benim murat mahrumu.

Saçıma ak yağdıran yıllara bir sor beni,
Derdi derde kattığım yollara bir sor beni.

IV.

Gurbet içimde zıpkın, tuzaklarla yaralar,
Yalnızlık fasılasız, uzaklarla k/aralar.
Hüzün özümde yangın, alev alev her yanımla,
Neşe yüzüme dargın, pare pare her anımla.
Gurbet paslı bir demir, şerha şerha dökülen,
Serapa kanlı irin, damar damar çekilen.

Başım öne eğdiren kullara bir sor beni.
Kıvrılıp da yattığım çullara bir sor beni.

V.

Gurbet sanki nişangâh, kurşun yer gönül aram,
Dem bu dem kanatılır, sarsam sarılmaz yaram.
Teşhisim daüssıla, bekliyorum komada.
Kulağım da bir sala, dinliyorum arada.
Gurbet kör bir testere, kesik kesik yollarım,
Üst üste binen çile, geçip giden yıllarım.

Mızrap mızrap dövdüğüm tellere bir sor beni.
Daldan dala gezdiğim illere bir sor beni.

VI.

Gurbet çakırdikenini, sarar kıraç yüzümü,
Kanatır gül tenimini, taşırır hep gözümü.
Kurudu soyum sopum, zalim gurbet illerde,
Değişti huyum suyum, ismim haset dillerde.
Gurbet müebbet hapis, ustura ağzı hayat,
Zindan, karanlık bir sis, vuslatım muhayyelat.

Kuruyup da kaldığım dallara bir sor beni.
Bakıp bakıp sövdüğüm, fallara bir sor beni

VII.

Gurbet yediğim sürgün, yollarında dikenler,
İlelebet yürüdüm, çıkınımda kefenler,
Boğazıma dizilen, acı bir lokma gurbet,
Kaderime yazılan, öcü bir humma gurbet.
Gurbet soğuk kalebent, asumanım dar bana,
Namütenahi bir dert, lamekânım zor bana.

Savrulup da tozduğum küllere bir sor beni.
Sarıp da solduğum güllere bir sor beni.

*(7+7 14'lü hece ölçüsüyle, düz uyak ve ayak düzeniyle yazılmıştır.)

PRANGA*

BİRSEN BAĞCI

Ve hüznün çekilen akşam perdesi ile iner yüreğimin oluklarına
Elinde ekmek poşeti ile
gelmeyecek babamı bekliyorum tenhada

Yerini bulamamış bir yazgı ile hemhâl iken
Yerini bulmuş bir olgunluğa tevekkül edip
sukûta teslim ediyorum kelâmı.

Yüzüm sırrı eskimiş ayna gibi solgun
Yaşım cümle ihânetleri anlayabilecek kadar olgun

Maddenin mânâyâ iki çift sözü gibi
Naftalin kokan çeyiz sandığında
Kenarı paslı bir saat
Beyaz bir takke
Biraz tütün...
Bir de annemden kalan al kuşak
Sıvası dökülmüş kerpiç duvar
İnceden nasihat kokan toprak

Prangam tatmadığım sevgi
Gurbetim gözlerindeki yergi
Sahte sîmâlarda yokladığım yüzün
Esirgediğin sestem payım
Düzmece sözlerin avuntusu
Ve avuçlarımda bir yığın düş kırığı
Baba.

Yayımlanmaya Değer Bulunan Şiirler

ÜŞÜMEK BANA KALMIŞ ŞİİR İKLİMLERİNDE

ARİF BİLGİN

-I-

Neyi yaşarım ölür gibi
Hangi isyanımdır darağacına çekilen
Hangi suya taş attığım
Hangi masalı bozduğumdur

Aşkımı sana ayarlamadım mı?
Sofrada kaşığımı
Selamımı gönüller köprüsü sana
Hangi kahrkahaamdır beni gurbete atan
Hangi adımımıdır

Dokunma
Diri bir intihara sınınamışım kendimi
Yabancı güneşlerin doğumuna perde
Dokunma
Çağı kaplayan sel suyuna düşmüş
Bir çöpün şaşkınlığı büyür içimde
Cehlimin tuzakları büyür içimde

-II-

Yürür gibi değişiversin zaman
Değişir gibi duruversin isterse
Tam oradaki saniyenin adını
Ben koyacağım
Siyahlar yeşile akacak hatta beyazlar kırmızılar
Kadın saçlarına örtüler bakacak
Hüznü değil
Gözlerinin ışığında türküleşmiş
Sevdayı çarpacak yürekler

Ölüm gibi bir güzellik maskesinde
Annelerin şükür kanatlı sesinde
Bir destan bir ilahi bestesinde
Hayata dolacak yürekteki sızılar

Yürür gibi değişiversin zaman
Değişir gibi duruversin isterse
Ram olacaktır takvimime duy
Esir yüreğimin isyan atışlarında

Paslı bir çivi olsa umuda çakılan
Yolardım saçlarımı serap içinde

En delisini aşkın sarar da başıma
Boğardım günahlarımı türap içinde

-III-

Vakti tespihe dizmek
Ve çekip götürmek canan ardında
Her pınardan kaynatıp zembereği
Doldurup getirmek yar dudaklarına
Dua tadında bir kanat
“Tutmak yelesini sabır atlarının”
Mızrak üstüne çıkmadan çağrı güneşi
Arınmayı akıtmak bir ibrikten, ellerine

Başın toprağa yaklaşır bir sabah
Dolar gönlüne güney esintileri

Atıver yakandan yapma çiçeği
Dokunup kırların duvaklarına

Yorgunluğu mu taşmış elbisen, günahı mı
Hangi karanlığı atamamış gözlerin
Neyin reddine teraziler kurup
Hangi t y n ağırlığına yumulmuş

Evet, bir yük ile iner gözyaşları
Bırakır gözleri pınar serinliğinde
Hangi gurbetin zincirlerine
Hangi ateşe tutsak olmuş da ruhun
 ş mek bana kalmış şiir iklimlerinde

SÜRGÜN

SÜHEYLA ONUR

Dolunayı kıran bir ayet çalındı kulağıma
Sen yazgımın ucunda oturuyordun
Ben sana yakılmış bir türkünün otağında
Ceddimi Ceyhan'a döktüler sonra
Kurşun eğirdiler o tunçtan sokaklarda..

.....

Kozan'da isli bir sabahtı
Arş biraz kızıl, biraz da mukadderattı
Dağlar teknil kefen beyaz,
Rüyalarımız, giden gelmez cenginde sırlıslık azaptı

Gülâze'm, dedin

Tan beldesinden süvariler kalktı
Dilimde "Kör olası yazgı" sedası,
Atide şafaksız yazgımızın bin yıllık muamması vardı

Gülâze'm, dedin

Saçlarımdan sarı kurak bir iklim aktı
Bir yanda Zamantı bir yanda Yarsuat
Serde davudî mızrabın feryadı vardı
Önümüzde Cihan'ın, Misis'in dumanı,
Avuçlarımızda un yanığı sofraların izi vardı

Gülâze'm, dedin

Ellerim iskan yurdunda bir ucuz pazardı
Gök demir yer bakır
Kadim dostlar yüzümüze kapı duvardı
Payas'ta zindanların muhkem duvarları,
Gördeles'te Suna'nın kara feryadı vardı

Gülâze'm, dedin

Sur gözünden ablak sığınlar baktı
Üstümüzde Mecit Paşa sancağı
Hemite önlerinde, pehlivan padişahının karargahı vardı

Kuruldu uluğ divan
Kelamin sağmalı yozu kanadı
Diller lâl oldu, obalar sağır
On yedi boy beyinin yüreğini urgan belasının alevi sardı

Gülaze'm, dedin

Ellerim arzın belinde kırıldı kaldı
Gönül Haleb'inden bir bozlak havalandı
"Kalktı göç eyledi Avşar elleri"
Yılan Kalesi'nde Şahmeran'ın ahı kaldı

Gülâze'm, dedin

Veznimden bin yıllık ihlas aktı
Tekerrür eyledi sesinle şemsî harfler,
Gözlerimdeki suya figanlar dadandı

Gülâze'm ! dedin ;

Ey elifi elifine omzumda tevafuk eden nişânem!
Çöz eabil mühürlerini dudağının kıyından,
Sensiz, filizkıranlar geçiyor Anadolu'mdan..

....

KENTE PERESTİŞ

HAYRU NİSA TUTKUN

İkinci vakti yine
Buğulandı pencerelerimiz
Düştü nar taneleri bahçemize
Bir şehrin caddesi,
Herkesin gittiği bir bulvar,
Yarım bir veda giydirildi anne
Kavuşmaları çağıran ellerime
Döktü gök bütün o ham yemişlerini üstümüze
Ağladım
Örülmedi bir kırlangıç
Güvercinin üstüne.

Soyulmuş bir resmin hastalığına
Tutuldu gitgide yüzün
Bile isteye ıslandığımız yağmur,
Anımsamalıydık
Delirmiş yıldırımların
Zeytin ağaçlarımızda açtığı yarayı
Çivit rengi sürüldü kapıma
Bir suçum var
Garip bir şehre attığım adım,
Bu çiçekler biliyorum
Bizim yolumuzun kenarından değil

Çürümüş iskele kokar şimdi
Bütün ihtimallerimiz
Biz baktıkça mavileşir gök
Özlemek
Getirir güneşi dağların rahmine
Çiçekler ekilir ona
Ve gittikçe büyütür sabahı
Tanrı'nın çarşısında

Hasret diye satılır bir çift göz
O zaman bir şehrin uzanamamış kolları kalır
Kalır içilmemiş suyu gırtlakta
Sokaklarında budanmamış ağaçları
Söylenmemiş şarkıları kalır.

KÜLÜM ÜŞÜDÜ

İDRİS İSPİROĞLU

Dağına kar düştü memleketimin
Bu sabah anladım elim üşüdü
Hicranlı hülyalar canlandı bir bir
Sılaya kıvrılan yolum üşüdü

Dağlar üşüdükçe yanarım bak bak
Böyledir ayrılık, böyledir firak
Her kuş vatanında yurdunda gerek
Sabah rüzgarında gülüm üşüdü.

Beyaz güvercindir yeşil içinde
Mahrama yüzünde, yazma başında
Acep kimler görür seni düşünde
Mızrabı bekleyen telim üşüdü.

Çağlayan kesilir gözlerimde yaş
Gördükçe harlanır içimde ataş
Zamanla alışın deme be gardaş
Ocağım, alevim, külüm üşüdü

Yine tazelendi, depreşti yaram
Ben bu yaraları ne ile saram
Kendim ile bile soğudu aram
Irmağım, şelalem, selim üşüdü

Firaki'yem gurbet düşmez dilimden
Ayrı düştüm vatanımdan ilimden
Kader deyip bir şey gelmez elimden
Çekindim demeye dalım üşüdü

GURBET İŞÇİSİ

FAİK KUMRU

Ben ki sînesi yanık Anadolu çocuğu
Ayağı kara lastik sırtı fakir gocuğu
Çatlak amele eli yalnız gurbet işçisi
Ücreti insâfa terk bir yevmiye bekçisi
Baraka bekar evim tahta masadır sofram
Başımda efkâr seli ince sarma sigaram
Kırk yerinden yamalı içim Çingene bohça
Bir hüznün havası ki yüreğim paramparça
Kadim türküm uşşaktır gönül şarkım hüzzamdır
Gurbet bize memleket sıla bize haramdır

Meteliksiz âcizim kimsesizim gurbette
İçim koskoca şehir yalnızım cemiyette
Yola düşsem parasız eve varsam çâresiz
Yüreğim lîme lîme yanıverir hâresiz
Gönül memleketinde sönmüş bütün ışıklar
Her dilde ağıt aynı söyler cümle âşıklar
Ne zaman diner sızı ne vakit biter acı
Meçhûli bir mekânda tetiklenir bu sancı
Samîmî bir tebessüm garîbana ikramdır
İstihkarı bir nazar gönlümüze îdamdır

Gurbet hüznün ne desem bir târifi var mıdır
Çilekeş bir âlimi bir ârifi var mıdır
Geceyi gündüz eden gündüzü gece eden
Kelimeyi hiç eden cümleyi hece eden
Tâ içime oturan gönlümü vîran eden
Yazı güze çeviren mevsimi hazan eden
Serseri bir inkılap zifîrî bir ihtilâl
Her adımı tersine her temennîsi ihlâl
Tılsımlı bir gizemdir çözülmeyen evhamdır
Üç kuruşluk hayatta değişmeyen ahkamdır

Bütüne eremedim azaldım dirhem dirhem
Yetim misâli ağlar nedir derdime merhem
Bir inâyet eline öylesine muhtâcım
Ne kadar arzu etsem hiç azalmıyor acım
Kapımdan içeriye hasretin yeli eser
Bâzen dalımı kırar bâzen ümîdi keser
Mecbûri inzivâdır intizârım köşemde
Kapanır mı bu yara hâlâ kanar döşümde
Sıhhatli her günümde her nefesim bayramdır
Huzûra yelken açan her duâm muazzamdır

CAN KESİĞİ

MUTLU AYDURMUŞ

Yorganlar üzerini örterken bir hasretin
Döşekler diken olur can sılayı hatırlar
Sancısı çoğalırken derde gebe gurbetin
Beşikler muştulanır an sılayı hatırlar

Belenirken kaygılar bir anne kucağında
Bir çığlık yankılanır kentin dört bucağında
Buz tutar tüm umutlar Ağustos sıcaklığında
Işıklar bir bir söner tan sılayı hatırlar

Bir hayal gölgesinde kurulan onca denge
Yıldızlar göç ederken yenilir siyah renge
Kim hasretle tutuşsa yalnkılıç bir cenge
Fişekler günü kutlar kan sılayı hatırlar

Can kırığı özlemler zor gelirken izana
Yalnızların gölgesi sürgün olur fizana
Hangi garip koyulsa çile denen kazana
Kaşıklar bayram eder nan sılayı hatırlar

Her yeni gün arttıkça gönüldeki zaruret
Elde ne sabır kalır, ne yaşamaya cüret
Aşkın en koyusuna boyanırken her suret
Maşuklar kederlenir gün sılayı hatırlar

Anılar dövülürken bir sohbet dibeginde
Bir kaç damla belirir sözün gözbebeğinde
Mevzu gelir tikanır sevdanın öbeğinde
Aşıklar yarı anar dün sılayı hatırlar

Kursağa kazılırken hevesler mezarlığı
Süzölür yanaklardan bir eyvah nazarlığı
Kesilince gözlerin yağmurla pazarlığı
Şimşekler semah döner tin sılayı hatırlar

Hasılı; gurbet ehli, her gün geçer sırattan
Ne hayattan haz duyar, ne pay alır murattan
Nerde bir ölüm olsa kahrı yansır surattan
Keşikler kaygılanır sin sılayı hatırlar

GÜLSAFA

DİLAVER AYYILDIZ

Gözlerine hüznün gölgesi düşmüş,
Neden oldu bilmez miyim Gülsafa...
Gönül dağın unufak, umudun göçmüş,
Neden oldu bilmez miyim Gülsafa...

Hiç çıkmasa mıydık bu yolculuğa,
Oluru yok, menzili yok Gülsafa...
Olmazlarla varılır mı doruğa,
Vakit geçti bir masaldı Gülsafa...

Günler aylar umut ile yaşattık,
Olur mu ki acep diye Gülsafa.
Mevsim döndü, haddi aştı yaş artık,
Bir buruk hatıra şimdi Gülsafa...

İçin için söyleşmeden yürürdük,
Bir müphem şarkıydı ah be Gülsafa!
Namesini iki gönül bilirdi,
Uçtu gitti şimdi vah be Gülsafa!

Bakışmaktan bile imtina ile
Yaşamıştık temiz bir şey Gülsafa...
Sırrı dökülürdü gelseydi dile,
Mahremimiz ele pinhan Gülsafa...

Muşambadan dekor bir gül bağının,
Güllerine boyun büktük Gülsafa,
Güvercini olduk Hira Dağı'nın,
Bir kutluyu saklamıştık Gülsafa...

Yürüdükçe yollarımız ayrıldı,
Sen o yan ben bu yan gittik Gülsafa!
Beden gölge ruh gölgeden sıyrıldı,
Varlık âleminde bittik Gülsafa...

Üç kelime meramım söylemek için,
Günler günü ölçtüm biçtim Gülsafa...
Gölgene bari rastlasam diye,
Yollarından kaç kez geçtim Gülsafa!

Ne mazi, ne hal, ne de istikbal,
Benden yana dönmedi be Gülsafa...
İşte yolun sonu derin izmihlal,
Yanan ateş sönmedi be Gülsafa!...

NERESİ GURBET

SALİM ŞİMŞEK

-Yolcu yolu unuttur ve nefis uyutur usu;
Hâlbuki mülk Allah'ın... Bu bir mal beyanıdır:-

Bir kundak, bir kefen; tüm varım yoğum...
Yer gök yedi kat ya; söz dokuz boğum...
Gurbete ilk adım, dünyaya doğum...
Bir şamarlık sesin narası gurbet...
İlk ve son nefesin arası gurbet...

-Hamurunda ne var ki? Biraz toprak, biraz su...
Çanak çömlek dünyalık, kulun dermeyanıdır.-

Her âdemoğlunu, 'Bir' kader bekler;
Gurbete göz açar, doğan bebekler.
Bak, hasretin pîri, yerler ve gökler...
Rengârenk kuşağın karası gurbet...
Gurupla şafağın arası gurbet...

-Bir yelkovan telaşı ve bir akrep uykusu...
Bütün dünya hayatı, nefsin galeyanıdır.-

Bir sürgün, süresiz... Suçsuz günahsız...
Yaşamak mümkün mü, bir tek gün 'ah'sız?
Kimsenin mirası, var mı 'eyvah'sız?
Ömür takvim... Yaprak harası gurbet...
Ta ki iki toprak arası gurbet...

-Sonsuz bir oratoryo, yaşanan en doğrusu;
Yakılan ağıt özde, şarkının meyanıdır.-

Ten yaşar, can yanar; görünmez duman...
Hep hüsrana uğrar, sonsuzluk uyan;
Alınan nefesin tartısı zaman...
Ölümlü hayatın darası gurbet...
Hasretle vuslatın arası gurbet...

-Bir 'garib'in tabusu, bir 'garib'in kâbusu...
Tarih yaşananların, tekrar cereyanıdır.-

Âdemoğlu özde, iki kabile;
Ya benzer Habil'e ya da Kabil'e...
Gurbetsiz geçmez ki dakika bile!
Ölümlü her gönlün sarası gurbet...
Mizan ile ömrün arası gurbet...

-Dünyalığa aldanış, pusu üstüne pusu;
İnsan koca dünyanın, ancak sürveyanıdır.-

Gurbet var eylenmiş, gurbet içinde,
Dünya bir gurbetken gurbet niçin de?
Ey vicdan, bir kere Allah için de:
Olur mu; olmasa parası, gurbet?
Sevinçle gam tasa arası gurbet...

-Kalemime mürekkep eylesem okyanusu,
Dizelerim korkumun, garip hezeyanıdır.-

Ömür takviminin yaprak harası,
Ölümlü hayatın mutlak darası,
Ölümlü her canın muğlak sarası...
Onulmaz; sılanın yarası gurbet...
'Ezan'la 'Salâ'nın arası gurbet...

EYLÜL SAYIKLAMALARI

ALİ RIZA ATASOY

Yine geldi ansızın kapıyı çaldı Eylül
Gönül neşvegâhına destursuz daldı Eylül

Oysaki bilmeliydim telaşından kuşların
Boz üryan düşüşünden düzlerin yokuşların
Görmeliydim dallara serpilip sinişini
Münzevi kuytulara inip gezinişini
Aldırmaz bir ritimle dönüp dururken devran
Vakitsiz vedaları hatırlatır an be an
Kabuk tutmuş sırları yüzlere vurur Eylül
Bahçelerde aheste gezinir durur Eylül

Kuşatırken her yeri ebruli menevişler
Toparlayıp renkleri hüzünden gergef işler
Yakut libas giydirir her günbatımı ufka
Gamlı bir annedir o, yüreği naif yufka
Tutunup senlibenli gecenin saçlarına
Tumturak şafaklarda umut eker yarına
Hayal gibi düş gibi gelişi güzel Eylül
Anılar sığınağı ebetten ezel Eylül

Bazen asar yüzünü usul usul kımıldar
Rüzgârın kulağına eğilir de fısıldar
Çokbilmiş bir edayla göğe uzanır eli
Bir topak bulut olur maskeli mesafeli
Yamaçlardan sarkıtır uzayan gölgeleri
Pürtelâşa sürükler çelimsiz imgeleri
Kırılğan aynaların buğulu yüzü Eylül
Lacivert gecelerin esrik gündüzü Eylül

En moda hüzünleri kuşanır öyle gelir
Hercai heveslerle buruk neşeyle gelir
Sararan yaprakların hışırtılı cezbesi
Ölümsüz şarkıların eksik nota bestesi
“Ki, en çok yakışandır bize” demiş ya şair
Ne söylense az olur hüzne Eylül’e dair
Kimi gün hafıfmeşrep bazen derbeder Eylül
Onulmaz ince sızı sevimli keder Eylül

Gittikçe dikleşirken ömrün dar yokuşları
Göç yollarını düzer azat eder kuşları
Zaman ve mesafeler uzadıkça kısalır
Geride ne bir hülya, ne şan ne şöhret kalır
Oysa dimağımızda çeşnisi var baharın
Bilinmez hangi ömre nihayet olur yarın
Azadeler mülkünde çoklukta azlık Eylül
İssız uzlet köşesi kadim yalnızlık Eylül!...

ESKİDEN

YAVUZ DOĞAN

Evvel zaman içinde kalbur saman dışında
Yıldızlarda sessiz bir nur olurdu eskiden.
Bir çift kumru beklerdi sokağın en başında
Gözlerinde mutlaka kur olurdu eskiden.

Şükretmeyi bilirdik rızkımız azaldıysa
Dört kişi bölüşürdük üç kişilik kaldıysa
Hele bir de masada bir garip yer aldıysa
Evimizin kapısı sur olurdu eskiden.

Ne boş hayal kurulur ne Hızır beklenirdi
Eksilenin üstüne yenisi eklenirdi
Ne kapı çarpılırdı ne evlat diklenirdi
Babanın tek bakışı “Dur” olurdu eskiden.

Mahallede birinin canı yansa bilirdik
Kim kimin efkârına zor dayansa bilirdik
Kim ertesi sabaha tok uyansa bilirdik
Komşunun aç kalması zor olurdu eskiden.

Kaldırımın üstünde, boyacı sandığında
Fırçalar bir sohbete gelip dayandığında
Üç yıl önce göç etmiş bir dostu andığında
Yüreğimiz sımsıcak kor olurdu eskiden.

Yani sevip üzülen, yanılan dostlarımız
Hep burada kalacak sanılan dostlarımız
Her masada hasretle anılan dostlarımız
Olmadığı yerde de var olurdu eskiden.

Oysa Şimdi gidenin d n  yok yarın eksik
Yaşadığın an tamam güne yararın eksik
Ocakta harın eksik Mart'ta baharın eksik
Böyle hayat bedene dar olurdu eskiden.

Hasılı, okyanusta yaşayıp nehir yazmak
Gökyüzüne sahipken küçük bir Şehir yazmak
Kalemimi doğrultup böyle bir Şiir yazmak
Őairine çok büyük ar olurdu eskiden.

SÖZLÜKLERDE DÖNMEK DE VAR

HATİCE MERAKLI

Sen el ederken Eylül'dü
Yaprakları gurbete kesmişti bağın
Bayramlık giymişti şiir
Rüzgâr el almıştı saçlarından
En sevdiğim mevsimde
Armağanımdı susmalar

Resmini taşıyamadı çerçeve
Tutmayan çivisine yazıldı adın
Her harfinden bir ah düştü
Soğudu kalemde kelam
Sevdaya hareler düştü

Di'li geçmiş zamanlar bıraktın geriye
Kısaldı cümleler, duruldu sesler
Mısralara isyan etti heceler
Senden hatıra şimdi
Durmaksızın uzayan geceler

Adın gurbetti ufukta
En çok sesini aradım
Gözlerin bıraktığın yerde
Suskunluğum bayram etti
Yalnızlığım kaftan giydi

Dedim ya Eylül'dü, göklerde telaş
Kül yığınıydı avlu, düş vurgunu
Varla yok arası ince çizgideydi
Göçmen kuşlar,
Duadaydı dudaklar

Sen gurbet oldun o gözde
Ben ağlayan sular
Biz olmayan bizden kalan
Cezasız günahlar, bedelsiz mutluluklar
Kavaktan g rgenden geçen yapraklar
Belki sonra dile gelir yağmurlar
Derler ki son bu, sonbahar

Gözlerin yollara teğne
Aklına d ğm ğ yabanlar
Yer üstünde baki kalmaz
Ne Kerem'ler, ne Aslı'lar
Adın gitmek olmuğ Leyla
Sözlüklerde dönmek de var

...BET GURBET GUR...

ALİ KEMAL MUTLU

Söküldü mekânın telli yumağı
Tahassür elimden tuttuğu zaman...
Döküldü gönlümün muhabbet bağı
Meramım sabrımı yuttuğu zaman...

Günlerin ardına keder oturdu
Geceler ömrümü zara götürdü
Boynumu bıçağa felek yatırdı
Firkati bahtıma kattığı zaman...

Üstüme devrildi evi gurbetin
Kalkar mı enkazı bu dev heybetin
Bölündü aczinde şadı sohbetin
İntizar uzağı tattığı zaman...

Özlemin şevkine dizildi izler
Gam tuzu sılayı eşkime gizler
Neylesin vuslatın mihrini gözler
Ellerin dağında battığı zaman...

Bir kara yazıydı, ne desem hiçti
Yokluğun deminde dert beni seçti
Anladım velâkin iş işten geçti
Kader zarlarını attığı zaman...

Bu hayat meylinin alı zarında
Mecbura kul etti yok nazarında
Beni, tahassüsün can pazarında
Tanıdım gurbeti, sattığı zaman...

Bilmem ki burada kaç bahar oldu
Kaç güneş örtüldü; leyl, nehar oldu
Tahayyül güllerim tarumar oldu
Hakikat kaşını çattığı zaman...

El alır, dil çeker yolun âhını
Vermez ki bileyim güzergâhını
Bu meçhul gidişin inşirahını
Dinlesem baykuşlar yattığı zaman...

ÇİÇEK AÇAMAYANLAR

ERKAN YILMAZ

I

Rengarenk çiçeklerle açılıyorsa bir tiyatro sahnesi
yanımdaki koltuk boş, oturabilirsiniz.

doğuştan kekeme kuşlar
en beğenilen şarkıcılardır sağırlar için
esirler çoğalır, zincirleriyle yürürler arkandan
arılar ve rüzgarlar
üç iklimden polenler taşır bizlere,
buyurun bu çiçekler sizin.

II

Kaç gündür bir kirpiyle konuşuyorum
eğilen ne varsa sıralıyor
sokak süpürgesi,
su içen atlar,
camidekiler,
en son annem
oysa eğilenlerin türküsüdür başkaldırı
karşılıklı esirlerini değiştiren düşmanlar
anlaştılar ama kelepçeli
ardından kendilerini tavana asan lambalar
aydınlanmayan yüzler için...

beyinlerine tuğla örenler
artık arkada kaldılar
sen çiçeklerin ellerinden tut, sonra ellerimi
yürüyelim hep beraber.

GURBETLE HASBÎHÂL

NEVZAT BAYRAMOĞLU

Hicranlara gebeyiz, hicretin kör çarkında
Biraz da harabeyiz; yaşlanmışız kırkında
Saatler geçmez önce, sanki zaman durmuştur
Özlem seni her gece, gün doğmadan yormuştur
Her şeye alıştıırıp, sildin izleri elbet
Fazladan çalıştırıp, ezdin bizleri gurbet

Biliriz ki Yaradan; yerin, göğün sahibi
Kırk yıl geçse aradan, bulamazsın muhibi
Memleketinden ayrı, uzaktayken yurdundan
Aşına gelir gayrı, kimse bakmaz ardından
Her gün geçer içimden; “Hadi bugün de sabret”
Rahat yoktur geçimden, gözün üstümde gurbet

Dizmişsindir eşyayı, tamdır kabın kacağın
Verseler de dünyayı, tüter baba ocağın
Belki aynı gökyüzü; su aynı, hava aynı
Lakin benzemez özü, değil ki dava aynı
İlk vuslatı beklersin, son bulsun diye hasret
Durmadan gam yüklersin, bilmem ki niye gurbet

Her akşam bulur seni, hüznün dolu nağmeler
Sarak yorgun bedeni, başlar başı eğmeler
Yalnızsan hele bir de duvarlardır sırdaşın
Hani sevdiğin nerde? Nerde bacın, kardaşın
Sılada yavrularla özlenmiştir hoşsohbet
Özlemler dualarla, gizlenmiştir be gurbet

Yavan gelir yağlı aş, olsa da paran pulun
Yüreğine damlar yaş; bağlıdır elin kolun
Düşlersin kavuşmayı, hayallerin süslenir
İstersin konuşmayı, kalbin başka hislenir
Yani, dediğim gibi; zehir olur bal, şerbet
Kayar ayağın dibi, bu nasıl bir hâl gurbet

Hiç kimsen yoksa hele, bir de yaban eldeyken
Ne dert biter ne çile, evsiz barksız hâldeyken
Her yağmur sana yağar, düşer de yıldırımlar
Yollar boğdukça boğar, tekmeler kaldırımlar
Ne bir umut bıraktın ne dayanmaya kuvvet
Bizi baştan bir yaktın, devam yanmaya gurbet

Sokak sokak iş ara sabahtan akşama dek
Cepte yok ki beş para, nasıl yiyelim yemek
Su bulamaz susarım, terli saçlar bitlenir
Çoğu zaman susarım, laf boğaza kitlenir
Demem o ki işsizlik, sende başka bir nikbet
Bitsin bu çaresizlik, hele bir ses ver gurbet

Belki şen ettiğin var; ona hayat şahane
Seninle pek berhudar, ama bundan bana ne
Geçer bu günler geçer, elbet senden giderim
Turna misali göçer, önden önden giderim
Bir bıraksan yakamı; olsa, dökerdim servet
Poz mu yoksa caka mı, nedir bu derdin gurbet

İl dışına çıkmazken, sınırları aştık bak
Dolaşmaktan bıkmazken, buralarda şaştık bak
Sağı, sağlamı başka, yatan hastası başka
Seyri, selamı başka; çırak, ustası başka
Yani daha çok şeye, ediversek de hayret
Benzettik bizim köye, istemesen de gurbet

İşte böyle durumlar, bitmese de bu meram
Bilir ki tüm kurumlar; girmedi cebe haram
Ne de olsa kapısın, her garibe açılan
Ama soğuk yapısın, bir göçüp bir uçulan
Çıksa da çok yanlısın, bize versen de zahmet
Aynıdır için dışın! Yine güç sende gurbet

GURBETİ VATAN EYLEYEN KAYS'A (Leyla / Pervanenin Son Türküsü)

YUSUF EROL GÖKDUMAN

Vaslına eren yok, kurmuş tahtını
Gece ülkesinde sultandır Leyla
Öldürür her âşık kendi bahtını
Avcıyı ram eden ceylandır Leyla.

Bir hüznün mâbedi füsün gözleri
Rüzgâra gem vurur kadim kederi
Semtine uğrayan döner mi geri?
Müebbet sürgülü zindandır Leyla.

Işığın nabzında gizlenmiş kader
Alevden busesi bir ömre değer
En yanık türküyü pervane söyler
Vuslât kapısında hicrândır Leyla.

Öteler tülленir fecrinde gülün
Yetmedi goncaya kanı bülbülün
Sükutu emziren nağmeler üzgün
Dört mevsim gurbette hazandır Leyla.

Gam yorgunu gurbet, yaşlı değirmen
Ah öğütür hasret denen mihnetten
Düşer mi yağmurlar gök delinmeden?
Gözyaşı mühürlü müjgândır Leyla.

Çile onda mana, takvim onda sır
Kül, duman imdat; köz onu çağırır
Yediveren serap düş yüzlü sabır
Yokluk aynasında mihmandır Leyla.

Her dertten azâde bir divane dem
Aklın kemendini koparır mâtem
Delilik kutlu yük, ne bilsin âlem
Vefa pazarında mizandır Leyla.

İplik iplik hasret; sevda nakışı
Hiçlik menziline suyun akışı
Hangi el resmeder o son bakışı?
Gönül gergefinde nihândır Leyla.

Belâdan Mevla'ya açılır gökler
Acılar, yürekten ağını çeker
Sonsuzluk kervanı- düş peşime- der
Hakikât bezminde yalandır Leyla.

BİR NEFES GURBET

TURGUT ATAŞCI

Meleklerin yurdunu gül kokusu sarınca,
“Kün” emriyle topraktan var olmuşuz vesselam.
Ol Âdem’den bu yana, Hak divana varınca,
Gönül yanmış aşk ile, nâr olmuşuz vesselam.

Ağyar girmiş araya, emeline ulaşmış,
Bir elmadan gurbetin tadı öze bulaşmış,
Firkâtin mihmandârı nice zorlu yol aşmış,
Gurbet ile gurbette yâr olmuşuz vesselam.

Ezan sesi kulağa fısıldarken sılayı,
Hıçkırığa boğuyor, üç günlük fasılayı,
Sırtında ölüm yükü, sinesinde can payı,
Seccadeler ıslatıp zâr olmuşuz vesselam.

Adem’i Âdem yapan haya, edep, ar, iman,
Cürmünde gözyaşı var, ruhunda umut umman,
Kırmızı gül hatırına yanmaktır asıl derman,
“Ya sabır” fırınında har olmuşuz vesselam.

Kalbe hicran yazılmış, bezm-i elest burcunda,
Koç yiğitler can çeker gurbetin avucunda,
Her ayrılık kıyamet, vaktin parmak ucunda,
İsrafil’in elinde sur olmuşuz vesselam.

Kimi ulu bir ağaç, dost köyünün yolunda,
Vuslat çiçeği kokar hem sağında, solunda,
Leyla’da Mevla görür, marifet var kulunda,
İlim- irfan bağında bar olmuşuz vesselam.

Bu mukaddes bahçeye destur alıp girince,
Baş döndüren gülleri, üzer beşer derince,
Kudreti sonsuz Hakk'ın esrarına erince,
Muhabbet Mansur'una dâr olmuşuz vesselam.

Gurbet içinde gurbet yürekleri dağlamış,
Nefsin puslu gölgesi tüm yolları bağlamış,
Yol gözleyen âşıklar için için ağlamış,
Izdırap çeke çeke kor olmuşuz vesselam.

Geldik, gördük dünyayı, ömür sürdük beyhude,
Kimi hızlı yaşadı kimi gayet asude,
Gençliğine güvenen nice canlar fersude,
Sırât-ı müstakîmde ar olmuşuz vesselam.

Ehl-i dünya olanın nihayeti âfetmiş,
Kalbe Hakk'ı koyanın her nefesi gurbetmiş,
Şeb-i âruz deminde ölüm güzel halvetmiş,
Ulu berzah yolunda sır olmuşuz vesselam.

SOFYA DİVALEKTİĞİ

KAZIM GÖK

I- Cavidan
Sen ki
Düşlerin usanmadığı konuğu
Gecenin yanaklarını ıslatan gül suyu

Adın bir ışığın doğum tarihinden süzülüp geliyor

İlk ezan sesi duydum sonra Cavidan
Ezelden ebediyeti aydınlatan

Aynalı yüzünde güller saçlarını tarar yârim
Bakışların davet eder, gökyüzü olur bayram sabahı

Çıngı çıkaran ökçenin ufkunu fethederim ocağım orada tüter
Gidiyorum diye mi gözlerine duman kaçtı
Ağlayan gelin çiçeğim

Biliyorsun, yavan ekmek
Bakır tepsiden önce açlığı kalaylar

Ülkemdir yüzün gülünce gamzen İstanbul
Suretimi bıraktım
Kaybettiğim Ankara gözlerine kandiller yaksın
Gidiyorum içimde damıtılmış Yıldırım Beyazıt hüznün

Gidiyorum bütün harflerini bırakmış alfabe gibi
Yanımda sözlü besmele kararlılığı

Mecburiyet tarif etti gurbetin yolunu

Orucunu açmak için iftarlara uçtu kuşlar
Bir yalnızlık masalı oldu taa uzaklar
Sükutumda lokomotif çılgılığı dizginli

İçim, küheylan soluğunda raylardan geri dönerken vardım Sofya'ya

II- Gurbet

Ekmek çıkarıverdi uzak diyarı kınından

Nasip çok kullanılmış ücrada lime lime yaşamak

Bir şey eksikti

İçinden akan nehirleri

Doğrudan denize döken göğü gördüm

Çılgık çılgıla çarmıha gerildi yarı çıplak toprak

Peçeli haritalarda Cavidan kuraklığı

Islak avucumda dua sağanağı

Maverada şükür secdesi

Sağa selam verenlerin selamını alacak Gökkuşağı

Su perisi yârim

Züleyha yok diye Mısır ihtişamı giyinmemiş

Yusuf'un kuyusuna benziyor Sofya

Meyveleri ağaçlarının köklerinde bekliyor

Gündüze mühürlenmiş akşam üstü

Yüzün yerleşti şehrin şakaklarına

Tebessümün sabahı ısıtacak gülüşün öğleyi

Bir şey eksikti

Şerife bacı kağnısını gönderdi

Battaniye altında üşümüş mektubun

Göç etmeyi bilmeyen serçeler dışında
Sofya'nın tenine kuş nakışı uçurmamışlar
Gönül kafesime ördüğün güvercinler söküldü göz nurum

Yüksek binaların güney duvarına
Mona Lisa yerine senin portre şiirini yazdım el emeğim Cavidan

Mendilinden kırmızı verdim Sofya'nın gri gelinciklerine

Sittin sene girdi aramıza
Sanki gelmek üzeresin geleceğim

Hayalin düşünden güzel
Orta yaşlı uykularımı
Ashab-ı Kehf'e saldım sevdiğim

Keten günlerde uzun bacaklı kanaviçe hayaller
İstasyona yalın ayak koşarken

Bahar kendi kumaşından elbise biçerdi
Kırk yamalı kaldırımlara

Ellerini öperdim şaşırırdı
Saksıda yaşı küçük çiçekler

Nazım Hikmet'e rastlardım hala ıhlamur koklarken
Ayaküstü hem hal olurduk

Zamanın anlık yırtıklarına
Yarından saatler dikerdi çuvaldızlar

Rahleden zembem içerdi İsmail'i tanıyan güvercinler

Gecenin çölüne doluşurdu yıldızlı vahalar
Ay ışığında ilmi hal okumaya başlardı Hristiyanlar

Birden, dört ayak üstüne düşerdi iğde zamanı
Gönlümü o koku tırmalardı

Dallarla barışan kuşlar Anadolu'dan getirirdi
Çınarlar söylerdi kökten sürme türküler

Limon ile incir ve can eriği aynı anda meyveye dururdu

Ta ki Sofya Ekspresi'nden önce, gri güvercin
Ayağında kara bir haberle gelene kadar

İnce hastalık usturası bilendikçe körelmiş Cavidan

Raydan çıktı Kapıkule'yi geçen umut
Kaskatı kesildi hem kuş hem siren sesi

Bir vagondan iniş, uzatmadı kuşluk vaktini
Değdirmedi gurbetin ikindinine

Anlık zaman ağıt yaktı ellerine
Saatler sürdü kar yanığı türküleri namlusuna
Öğle olmadan yaralandı gelinciklerin yarısı

Matem selleri bastı
Şehrin kemiğine işledi yaşlar

Bir anda üç yüz dokuz yıl geçti
Yemliha mağaradan ekmek almaya geldi
Taze yollar açıldı mahşere
Yarısı gidilmiş anlamlar

Geri döndü narçiçeği yarama

Terleyen mevsimlere çığ düştü
Isırgan otu oldu uzak güller gözüme

Kurudu, Sofya'nın dalında burun veren kavuşma aşısı

Yüzü güzel ülkem
Su perisi Cavidan'ım, ıslandı Azrail'in eli

Şımarmasın diye sessizce gölgesinden öptüm
Başıma koydum kaderi

Mavisi Türkçe şiir
Mısrası redifi hecesi gurbet
Bir kıta Cavidan'sız ömür

Âdem Havva'yı bekledi, iyi amelliler cenneti, şiir şairi
Beklerken ibadetlerim özürlü
Dilimde Yunus duası affeyle yeri göğü Yaradan
Affeyle ki
Dünya gurbetimiz sıla-i rahim yapmadan bitecek
Belki ocağım Livaü-l hamd sancağı altında tütecek

DİİYARI GURBET

SALİH SEDAT ERSÖZ

Kalbimde tarifsiz ince bir sızı,
Acıtır, çok zordur diyarı gurbet.
Çare olmaz derde, kışı ve yazı,
Bedenimde urdur diyarı gurbet.

İçimde bir alev durmadan yanar,
Bir gün gelir küle döner bu çınar,
Toprak olunca da bilmem kim anar?
Yüreğimde kordur diyarı gurbet.

Gurbette yalnızlık sarp bir yokuştur,
Âtiye ümitsiz bomboş bakıştır,
Devasız, çaresiz boyun büküştür,
Her ahvalde şerdir diyarı gurbet.

Onu çeken için her yer bir çöldür,
Çöldeki seraptır, hayali göldür,
Sonu bilinmeyen çıkmaz bir yoldur,
Ruhu sıkın yerdur diyarı gurbet.

Gönlüme yerleşen cefa diktası,
Kefen biçilmeyen ruhun mevtası,
Varılmaz dağların doruk noktası,
Geçilmeyen surdur diyarı gurbet.

Öylece yaşamak hiç kolay değil,
O ânâ katlanmak az olay değil,
Gecemi ısıtan yıldız, ay değil,
Vefasız bir yârdır diyarı gurbet.

Onu kalpten seven var mıdır bilmem?
Bana yâr olanı unutmam, silmem,
Bu ıssız diyara bir daha gelmem,
Zindan ile birdir diyarı gurbet.

Gurbettir ruhumun dar kelepçesi,
Uzlete girmenin tek gerekçesi,
Sessizce ölümün bir dilekçesi,
Her gönülde vardır diyarı gurbet.

Gariptir gurbette olan bir insan,
Gönüller kararır, lâl olur lisan,
Sahip çıkan olmaz, bulunmaz ihsan,
Üşüten buz, kardır diyarı gurbet.

Bazen öz yurdunda garip kalınır,
Gurbet deryasında dibe dalınır,
Garip dostlarıyla gönül alınır,
Gönlü yakan nârdır diyarı gurbet.

“Gurbetteyken ölen şehit” der Resûl,
Garipler yalnızdır, kimsesiz, yoksul,
Yardımcı olmayan sorumlu, mesul,
Yaşayana sırdır diyarı gurbet.

Derin kuyudur o, görünmez dibi,
Çekiyor içine anafor gibi,
Teklik ancak Sana mahsus Ya Rabbi,
Tefekkürle kârdır diyarı gurbet.

BİR BAŞKA GURBET

ASLI NEZAKET BİÇER

I.

Bir kısrak doğurur, güneşin eteklerine...
Gün doğmadan kanar uykuya, bir anne.
Emzirirken boğar yavrusunu,
Koynunda, açılır; gözleri bin telaşa...
Olmamış bir sabaha...

II.

Günaha yeltenen bir el gibi gelir,
Ürperti...
Safran kadar keskin...
Rengi yarı çıplak kırmızı,
Ölüme gebe kalır Meryem...
Kendi sütüne yabancı...
Kopar taşkın yel... Azılı kasırga...
Tanıdık değil artık bu diyar
Ne yatak ne baba,
Bir düşman gibi sezilmek ister;
Kollarında yavrucak,
Ürker uçarı bir parıltıdan,
Bakışa direnen yalandan.

III.

Pencereye ilişen gök, şimdi ne renk?
Kaybediyor alnı; o duru şafağı,
Yenilmek sanki bu sarı oğlak,
Kar beyaz beşik... Neden konuşmaz oldu?
Bu sessiz tehdit,
Puslu bir namlu...

Eğilip içine çekiyor... Islak boynu...
Dinliyor..
Çatlayan narın şarkısını
Vişne kokmuyor artık...
Güpür yakası,
Lekeli karnı.

IV.

Yitirmek şimdi
Bildiklerimi sandıklarım,
Tüm yankı bu sarsıntı
Büyüyor ocakta toy bir sancı,
Ben hangi evdeyim?
Nerede o kutsal yanılğı?..

BİZİM BAHÇEDEN GEÇECEKTİN

NURULLAH DEVECİ

Bizim bahçeden geçecektin
bütün ahengimi terk edip bir bir
koşacaktım her bir adımda sana
... bir gerçeğin mecazıyla yarası
her mananın tırnağıyla arası
açılacaktı...

bizim bahçeden geçecektin
bitecekti gurbetlik...

bizim bahçeden geçecektin
ateş, küreğinden silkinecekti
ayrılarak kemiğinden her ilik
ayrılarak âhirinden her bir ilk
şimdi tuz-buz bir dem tutmuş ne varsa
bir dem en uzun libâsını yırtacak
önümüzde işte kış bilemesek de
bizim bahçeden geçecektin
bitecekti gurbetlik...

bizim bahçeden geçecektin
lalezar yaprağını döküp önünden
giderirken darlığını suların
bir duvar daha yıkılarak aramızda
bir sızımız daha yunacaktı benliğini
bizim bahçeden geçecektin
bitecekti gurbetlik...

bizim bahçeden geçecektin
ateş, yüreğimden sıyrılacaktı
orada, ortada bir yerde
ne bir yangın kalacaktı ne de kül
ayağı yere basar bir yağmur gibi
ma'mur ederken son kale burcumuzu

bizim bahçeden geçecektin
bitecekti gurbetlik...

bizim bahçeden geçecektin
bir bayram ki yeniden döner iken evine
gül devrine bitecekti borcumuz
bağrına taş basmayı öğrenirken bülbüller
muştulu şarkılar söyleyecekti
bizim bahçeden geçecektin
bitecekti gurbetlik...

bizim bahçeden geçecektin
geç ki en çorak ve çatlak yerinden
iyileşsin ayağım
sana attığı her bir adımın
karadan yürüttüğü her bir geminin
izinde dem,
deminde iz kalsın...
bizim bahçeden geçecektin
bitecekti gurbetlik...

MEMLEKETİM

NESİBE BİLGE GÜNDOĞAR

Kapasam gözlerimi, şöyle bir dalsam
Edirne'den Kars'a uzanan bir yol olsam
Yanakları al al bir çocuk, ayçiçeği tarlalarında
Meriç'te dans eden nazlı, turuncu bir balık
Yıldız Dağı'nın sırtında gözünü açmış bir çiğdem
Hayallerimin peşine takılıp Trakya'ya gitsem...

Derin bir iç çeksem, gözlerim kapalı dinlesem
Ey şehri İstanbul, sana gelsem!
Aşkından bitap düşmüş bir Galata var, bilirim
Uzak kıyılarında Haliç'in
Güneş veda ediyor yedi tepenin arkasında
Baksana, gözleri süzülüyor Kız Kulesi'nin

Gün batımında yolum düşse Çanakkale'ye
Bir milletin şanlı tarihine selam vermeye.
Bigalı Mehmet, Nezahat Çavuş, Seyit Onbaşı
Boğaz'a kanla yazılan bir destan
Gönül titreterek, göğü inleterek söylenen
Ta bin dokuz yüz on beşten bugüne uzanan

Kulağıma çalınsa davula vuran tokmağın sesi
Uzaktan duyuluyor "Efelerin efesi!"
Zeytin bahçelerinde yaşmağı oyalı bacılarım,
Saat Kulesi dibinde uçup gidiveren acılarım
Her bir çekirdeği memleket kokan incirler
Bu millet yalnızca zeybek oynarken diz çöker!

Adım adım tırmansam yurdumun dağlarına
Akdağ'da şaha kalkan doru bir at olsam
Boynu bükük, hüzünlü haşhaş çiçekleri
Dikeni bata bata topladığım Isparta gülleri
Bir damla suya karışıp olsam gökte yağmur
Bedenim yine vatanımın toprağını bulur

Portakal çiçeklerinin kokusunu içime çeksem
Nedir insanı mest eden bu güzellik, bir bilsem!
Anamın elleri kadar yumuşak Çukurova pamukları
Kekik kokan, reyhan kokan Toros Dağları
Fethiye'den Antakya'ya buram buram bir tarih
Ey güzel Akdeniz, aç bana bağrını!

Konya Ovası'nda salınan altın bir başak olsam
Kapadokya'da uçan balonda göğü selamlasam
Ayaklarımın altında uçsuz bucaksız bir bozkır
Anlatsam Anadolu'mu cihanda, satır satır
Şu cenneti görmeye var mıdır hakiki engel?
Demiş Mevlana, "Gel, ne olursan ol yine gel!"

Çağırır durur beni Karadeniz'in hırçın dalgaları
Biter mi Kızılırmak'la Sakarya'nın nazlı kavgaları?
Kemençeye her vurduğunda erir kederim
Atabarı kalmıştır bana, atamdan emanetim
Yaylalarda hatmi çiçeğine meftun bir arı,
Kim bilir nasıl güzeldir buraların baharı?

Fırat hoyrat delikanlılar gibi coşmuş taşıyor
Bu topraklarda binbir medeniyet yaşıyor
Dört bir yanı dağ amma bir başkadır Ağrı
Tüm heybetiyle duruyor, herkese açık bağı
Mavisini tarif etmeye kimsenin yoktur sözü
Cennetten akan bir damla misali Van Gölü

Nemrut'tan savrulan bir yel olup essem
Sazım dile gelse, dostluk türküsü söylesem
Göbeklitepe'nin üstünde uçan bir şahin gibi
Sokaklarından fışkırıp akan tarih misali!
Acı yer, tatlı söyler; merttir insanı
Gönüller birdir, farklı olsa da lisanı

Vatanımın üzerine yorgan olup serilsem,
En güzel çiçeklerinin kokusunu içime çeksem
Kuzey'den Güney'e, Doğu'dan Batı'ya
Mecnun olmuşum ben bu cennet vatana
Her bir toprağı benim etim kemiğim
Bin cihana değişmem, bir başkadır memleketim

MU

BEYZANUR UYANIK

Keşke kavga etseydik,
Simli boynuzlarımızı gere gere tokuştursaydık şöylece.
Bir sebep verseydi şu inat boynuzlar bana.
Paspal bir aykırılığın kazımasıyla bileğimiz sıyrılısaydı topraktan.
Mazoşist bir anı beni gıdıklaydı beş yerimden.
Kalkıp sana bir mektup yazsaydım, gövdene uzaklarda.
Gürleseydik alabildiğine,
İncinmeseydi hiçbir mimoza.
Keşke, bir anıtın kaybolan bacakları olmasaydık sahiptsizce.

Karnım taşa döndüyse, tıngırdıyorsa midem,
Ve uluyarak şarkı çınlıyorsa bir kadın uzaktan,
Bizi önce saçlarımızdan başladılar dikmeye.
Bizi önce yontarak oyduklar yeryüzünden.
Yapışkan bir türkünün fütursuz zılgıtıysak madem,
Keşke sıçrayarak uyansaydık aynı rüyadan.

Bu sarkastik salıncakta kendimi egzajere ediyorum.
Kırmızı ışık, gözlerin yaldızlı yine de.
Beni evimden alıp başımı kaşıyan gurbet,
Beni evimden alıp bana evimi aratan daracık akvaryum,
Ne zamandır oradasın?
Keşke başrolü olsaydık sürrealist bir tablonun.

Boynuzu cilalı bir koçtan kiremite dönüştü beyaz perden.
Çın çın çın aforizmaları salyasında kadının,
Kemirdikçe palazlanıyor kahkahası,
Ve büküldükçe iyileşiyor kambur yarası.
Vitrini söküyorum, camları indiriyorum.
Kaldırıyorum o gurbeti kaburgamdan.
Uzak nedir unutturuyorum ellerime.
Nihayet pekiştirerek hazan karası matemi,
Bir zikzaktan arta kalanlarız.

Yıllar önceydi işte,
Biçimini almak istedikçe hırçınlığım dış biletti.
O nadir kemerini çözerek dilinden,
O paslı kirpiğini üzerime silkeleyerek,
Üzerinde at koşmamış bir vatana semer diye fırlattın beni.

Çıkıp çıkıp sokağa, adını ezberletişim,
Kaldırıma bırakışım soluğumu ve tutuşum bir karıncayı.
Gurbetleştikçe bağrım-
Hayır, bu sabah sancıyarak uyanmamıştım ben.
Benimle oyun oynama,
Karlardan arasından sıcacık bakma bana,
Öyle söyleme o şarkıyı,
Hayır, bu sabahın güneşi olmayacaksın sen.
Evimi öyle allayıp pullama.
Özletme bana bir çocukluk kıkırtısını.
Bana keşke dedirtme-
Keşke parçalanmasaydık eklemelerimizden öylece.

Omurgasızlığın bedeli değil bu yalnızlık.
Aklını sererek ipe, nara atmanın hiç değil.
Sürüyerek ayaklarını gamsız bir otobüse,
İşte dedim ya, işte.
Biz seninle pürüzsüz bir karanfiliz iç cebin gizli parfümlerinden rol çalan,
Biz seninle sapsarı bir akşamdan kalmayız düşler bahçesinde.
Biz seninle, biz-
Keşke kavgaya etseydik.
Kırbaç gibi şaklamayacaktı sırtımıza gurbetten hareler.
Şaklamayacaktı sisli çocukluğum halılar üzerinde.
Biz seninle iki suskunluğun kekre figüranlarıyız gözü uzaklara dalan.
Yad ellere salarak simetrik bir yalnızlığı,
Güldü geçti öylece.

Kayıp Mu,
Neredeysen söyle.
Ya da gel,
Al beni gurbetten.
Al beni bu prangalı düşler ülkesinden.
Keşke Mu,
Kavga etseydik bir kez.

SAZIMDA SÖZÜMDE DİLİMDE GURBET

CELALETTİN KURT

-I-

Yollarım kilitli, anahtarı yok
Mesafeler uzun, yolumda gurbet
Sevdalık gönlümde, bir iç yarası
Kantar durur her dem, solumda gurbet

Esriğim beklerim, burçlar başında
Öteler düşlerim, vefa taşında
Türküler yakarım, umur yaşında
Sazımda, sözümde, dilimde gurbet

Ayaklar sürürüm, dağlara doğru
Yollar dolambaçlı, yokuşlar eğri
Hasretlik çok yaman, veriyor ağrı
Düşümde, düşümde, alımda gurbet

Bağban benim şimdi, bahçem tarumar
Gönlüm gülce yârdan, laleazar umar
Gülüm yaralıdır, kanıyor damar
Bağımda, bahçemde, gülümde gurbet

Gönüllüyüm acılarım sevdamdır
Uzaklara türkü yakmak kavgamdır
Yoldaş oldum hüznünlere ne gamdır
Elimde, kolumda, dalımda gurbet

İkrarım zahirdir, gizli tutamam
Sevgime, sevdama, yalan katamam
Naylon çiçeklerle, sevgi çatamam
Tohumum, başağım, yelimde gurbet

Bengisudur kana kana içtiğim
Aşkındır uğruna, serden geçtiğim
Yürek makasımla, acı biçtiğim
Irmağım, denizim, selimde gurbet

Bir yaralı kuşum, kanadım kanda
Feryadım çığlıklılı, ruhum figanda
Kalmadı tahammül, esriyen canda
Taşırım omzumda, salımda gurbet

-II-

Gönlüne bağlanan, sevda ipiyim
Fırtınayım, bora, tufan, tipiğim
Biraz Kerem, biraz Ferhat gibiğim
Yanmışım yanmışım, külümde gurbet

Bağlamam üç telli, düzeni kerem
Sanırım hasretle, ben oldum verem
Hüseyinî türküyle, maksuda erem
Sazım düzen tutmaz, telimde gurbet

Haramî pusuda, duman tütüyor
Yürek koşusunda, yollar bitmiyor
Mektup yazdım yanık, yâre gitmiyor
Ah! Zarfım, mazrufum, pulumda gurbet

Ateşte boğuldum, sulara yandım
Hüznü kucak kucak, bağrıma bandım
Yitirdim muradı, hayâle kandım
Biliyorum çıkmaz, falımda gurbet

Deli tay, deli kan, bindim kır ata
Koşarım kan kısrak, ermem rahata
Umutsuz düştüyüm, düş çata çata
Umudum tükendi, hâlimde gurbet

Sılada bir garip, Hüma kuşuyum
Kavlimden vazgeçmem, sabır taşıyım
Sevgimin, sevdamin, kadim yaşıyım
Bir yürek şehriyim, 'el'imde gurbet

Gamlar kervanından, libas giyindim
Bir dertten inerken, bin derde bindim
Derman imiş dertler, dertlerle dindim
Yama yama oldu, çulumda gurbet

Yollar uzar gider, aram kapanmaz
Dâr-ı sevda bende, yaram kapanmaz
Gurbetin faslında, sıram kapanmaz
Köprülerim yıkık, ilimde gurbet

TÜRKÜLERE EMANET

YAHYA ÖZKÖK

Gözyaşımı demlerken o mahmur pencereler,
Mengeneye özenir hicran dolu geceler.
İstilayı not eder başıbozuk günceler.

İman tahtalarını çarmıha gerer gurbet.
Bilinmez nihayete ne zaman erer gurbet?

Yastığa baş koyanda hep sılaya yöneldim.
Firkatin ateşinde duman duman yükseldim.
Nice şebiyeldadan şafak sökünce geldim.

İman tahtalarını çarmıha gerer gurbet.
Bilinmez nihayete ne zaman erer gurbet?

Bayram sabahlarına ağılı evham çöker.
Dağlanır dudaklarda bir kuru selam çöker.
Alevden kamçısıyla nagehan akşam çöker.

İman tahtalarını çarmıha gerer gurbet.
Bilinmez nihayete ne zaman erer gurbet?

Tebessümler bürünür yapmacık edalara,
Kalabalık yalnızlık hapsolür odalara.
Bu senfoni çalarken hüzzamı ferdalara,

İman tahtalarını çarmıha gerer gurbet.
Bilinmez nihayete ne zaman erer gurbet?

Zaman, kaç değirmende ömrümü öğütüyor?
Çocukluğumdan uzak vefatım ürkütüyor.
Anam, babam, kardeşim gözlerimde tütüyor.

İman tahtalarını çarmıha gerer gurbet.
Bilinmez nihayete ne zaman erer gurbet?

Gurbet meşakkat ile бүkerken belimizi,
Ecnebi lisanlarla gasp etti dilimizi.
Türkölere emanet eyledik elimizi.

İman tahtalarını çarmıha gerer gurbet.
Bilinmez nihayete ne zaman erer gurbet?

GURBET

TACETTİN ÇETİN

Gurbet elde hasretliğin yükünü
Çeken bilir çekmeyenler ne bilir
Bir duvar dibinde ele derdini
Döken bilir dökmeyenler ne bilir

Gökyüzünde koyu karanlık kader
Kedere düşene yoldaşlık eder
Gönül yarasına her dem tuz biber
Eken bilir ekmeyenler ne bilir

Dert eğirip ilmek ilmek dokuyan
Ortağı olmayan dertlerine yan
Sılaya ermek için yollara yayan
Çıkan bilir çıkmayanlar ne bilir

Havayı Abdal'ım hayatın çarkı
Döndükçe terk ettik bak evi barkı
Yoksulluk üstüne gurbette türkü
Yakan bilir yakmayanlar ne bilir

GURBETTE

YAŞAR ÖZKAN

Batan günün sonunda, yine akşam oluyor,
Yine kayboldu güneş gurbetin tepesinden.
Hasret yüklü bulutlar, yüreğime doluyor,
İçime çekiyorum bahtımın nefesinden.

Gölge gibi bu gurbet, bırakmıyor peşimi,
Burda mevsim kara kış, ne yaz uğrar ne bahar.
Uzaklarda bıraktım yapayalnız eşimi,
Karanlığın rahminden bir türlü doğmaz nehar.

Kederlerim uzanır ümidimin koynunda,
Her gece yatağıma hücum eder bin sancı.
Elem yükü asılı, kaderimin boynunda,
Bu şehirde yıllardır, her şey bana yabancı.

Dert mi benim içimde, ben mi derdin içinde?
Dilemmanın dibinde bu sorum cevap arar.
Sebebini düşünür takılırım niçinde,
Talihin kısı kacında ruhumu hü zün sarar.

İçmem diye söz verir, sonra tutup içerim,
Dert akar çeşmelerden gurbette oluk.
Şu mecalsiz halimle, tene kefen biçerim,
Her gece tekrar başlar efkâr lı bir yolculuk.

Allah' ın kanunudur, her şey döner aslına,
Bir gün gelir can kuşum kafesinden kurtulur.
Fani olan hayatım girer ahret faslına,
Dünyadaki hikayem, musallada son bulur.

Ölüm meleği basıp diz çöktürür cismime,
Mezarlara ulaşır, ecel anında ahım.
Birer dua gönderin taşta yazan ismime,
Rahmet yağmurlarıyla belki erir günahım.

Gurbet mi zor ölüm mü? Çözölmeyen muamma,
Asude bahar olur, belki rindin ölümü.
Ağızların tadını bozan ölüm zor amma,
Görmediler benim de gurbette güldüğümü!

HANGİ ZAMAN HANGİ MEMLEKET?

AKIN KAYA

Nedir gözümde tüten hasret
Hangi zaman, hangi memleket
Bir türkü sessiz ve gönülden
Geliyor ezgisi derinden
Estergon Kalası bre dilber
Tuna'dan mı bu esen revçiler
Yoksa meçhul hatıralar mı
Umduğumuz mukadderat mı
Andığımız o zaferler mi
Çıktığımız o seferler mi

Nedir gözümde tüten hasret
Hangi zaman hangi memleket
Şiirler vardır yaşadığım
Beraber gülüp ağladığım
Seslenir asırlar önceden
Nabi'nin, Bakî'nin dilinden
Nakşeder ruhumu bir hissi
Bilmem ki acaba hangisi
O devri mesud Selim'in mi
Yoksa Kanunî'nin ki mi

Nedir gözümde tüten hasret
Hangi zaman hangi memleket
Bir halka, nefesler tutuldu
Ve işaret, Fa'lem Enne Hu
Coşan gönüller zikri aşk ile
Huşuya erenler İsmiyle
Akıyor nur ulu pınardan
Acaba bu hangi kolundan
Mayalanır hep uğrun uğrun
Her beldesi Diyar-ı Rum'un

Nedir gözümde tüten hasret
Hangi zaman hangi memleket
Rüzgardan yorganın altında
Alacalı atın sırtında
Yastık olmuş ipek yelesi
Ardından hızla yüzlercesi
Koşuyor menzile akıncı
Vurarak küfre gök kılıcı
Ardında çarpıştığı yurtlar
Sarılıp toprağa yatanlar

GURBET VE ŞAİR

MEHMET YAŞAR GENÇ

Gurbet

Ben yolların yürüttüğü gurbetim
Kavidir, idrâk edip bilen gelsin
Tenhaların büyüttüğü gurbetim
Şeyda gibi kaygısın silen gelsin

Kalbim kanar her gece estiğinde gurbetim
Yittiğim sokağında yârim ağlar, ben yetim
Yükün atar üstüme, adımlarım bezdirir
Acz içinde derdimi diyar diyar gezdirir
Belirgin izler kalır, götürürken ötelere
Muhacir yüreğimin toprağını örteler
Ey gurbet!
Ateş dolar heybeme, pervasız bir acısın
Firkâtime nişâne, en aşikâr sancısın

Çetelesin tutarım geçtiğim her durağın
Hicrana bulanan yüreğim ki; darmadağın
Menzil çürür kahrımdan, elemim biriktirir
Titrer sürgünümde cân, vuslatım geciktirir
Aklar yalnızlığımın dökülür saçlarına
Nice bozgunlar değer dilimin uçlarına
Ey gurbet!
Ahvalimdir bu gelen, kırk yamalı bohçayım
Suskunluğum sebebi, en değersiz akçeyim

Uykularım avare, düşlerimde üşürüm
Ehl-i harap hâlimle kiminle görüşürüm?
Acılar kumaşını giydirir bedenime
Terk ediliş ve ziyân boşalır nedenime
Soğuk bir rüzgâr eser, sisler gönül dağımı
Yolum karanlığında kim yakar çerağı mı?
Ey gurbet!

Yükün ağır kalbime, ebedi bir vaveylâ
Kuruyan bir çeşmeyim, ne bilsin bunu Leylâ?

Korkularım amansız, halay çeker içimde
Mihneti tadan göğüm şimdi gergin biçimde
Yüreğimin taşları oynasa da yerinden
Asırlık hüznlerim döner mi seferinden?
Bilmiyorum, ne zaman denecek ağrılarım?
Belki akşam sabaha yokluğumu bağlarım
Ey gurbet!
Cân evime gün, ay, yıl zemheri dökülüyor
Bağımdaki fidanlar kökünden sökülüyor

Feryadımdır duyulan, hüzn yurdundan sesim
Esrarlı saatlerden boşalıyor nefesim
Kör kuyularda kalbim, kan damlatır her gece
Yenilgi ki; pek yaman! Sırlanır şimdi hece
Zeval dokunuşları, şiirim de mahşerim
Âşıklar devranının ocağında pişerim
Ey gurbet!
Omuzlarıma çöken hasret dağımın karı
İçin için yanarım soluyorken efkârı

Ve Şair:
Yüreğimin sesi hüzn doludur
Gurbet kazınmıştır dudaklarına
O'nu yazmak hikâyemin yoludur
Islaklık yakışır yanaklarına.

Kefensiz duyguların, şimdi kendinden emin
Sussan, biter mi derdi avare mevsimlerin?
Kuşku mesken eylerken ruhunun yamacını
Bir Lokman yetirir mi derdinin ilacını?

Derûnî bir sevdan var, söze yansıyan izi
Bir tutam değse eğer; konuşturur dilsizi
Ey şair!
Meczubane bakarsan, mukadderat bu dersin
Fikrin zâyî olmadan gönüllere ekersin

Yüreğinde yalnızlık, yangın yeri, yığınak
Hani, nerde ışığın? Ferahfezâ sığınak
Dayanılmaz bir yazgı, uzatır gecelerin
Mevsim gurbet getirir, fersizdir hecelerin
Kuşatıyor çevreni, korku, ürperiş, acı
Kalbe düşen vehimle yol içine yabancı
Ey şair!
Ruhuna nazar etsin hû çeken bir dervişân
Akla ziyân halinle mısraların perişân

Endişe sağanağı damarların doldurur
Cevr ü cefâ, ruhuna saçın başın yoldurur
Gören var mı acaba aşkın dervişlerini?
Kim tüketir bu yolun yokuş; yenişlerini?
Kaçıyorsun kendinden, gölgeni bırakarak
Ruhunun sokağından sonsuzluğa çıkarak
Ey şair!
Sakin bozma yeminin, Yasinler okunmadan
Sere serpe ruhuna melekler dokunmadan

Vadileri doldursun ırmağının akışı
Hangi kâlem resmeder, bu delice kalkışı?
Sözün karanlıkları aydınlığa bürünsün
Şarkın en garip yüzü şiirinden görünsün
Ozanlar seslendirsin sıla kokan gayeni
Yıldızlarla süslenip gökte duran pâyeni
Ey şair!

Bak! Geliyor Nevbahar, cemre düşsün dalına
Gün yeniden çalmalı dağlarının alnına

Uzakların yüküyle korkutulan kâlemsin
Şimdi soylu ve özgün, okutulan kâlemsin
Tüm edipler imrenip bakakalsın şaire
Gerçek gibi işlenen bu nadide şiire
Son duanı uçursan, kül rengi bir emanla
Cümle âlem şen olsun muştulu bir zamanla
Ey şair!
Ab-ı hayat olasıñ âşıkların diline
Toy düğünde dolasıñ mızrabının teline.

GURBET ELLERDE

ÜMİT YAŞAR DOĞRU

Ayrılık hasreti yaktı canımı,
Zor dedim, ağladım gurbet ellerde.
Aldım ellerime dertli sazımı,
Yar dedim, ağladım gurbet ellerde.

Sazımın sesini hayra yordular,
Karşımda öylece bakıp durdular,
Memleket neresi ? Diye sordular,
Bor dedim, ağladım gurbet ellerde.

İçlerinden biri yanımda durdu,
Onun da gözünde tütermiş yurdu,
Bir şey ister gibi omzuma vurdu,
Sor dedim, ağladım gurbet ellerde.

Süzülmüş gözlerin, bakarsın derin.
Senin de ben gibi gurbet mi yerin?
Söylesen kâr olur, nedir kederin?
Sır dedim, ağladım gurbet ellerde.

Dile geldi sazım, türkü ünledim.
Bir konuştum iki, onu dinledim.
Yaban eller yakmış, bizi anladım.
Dur dedim, ağladım gurbet ellerde.

Sokuldu yanıma bayağı yakın,
Seslendi çaycıya, hele bir bakın!
Çoluk çocuk varsa gözünden sakın,
Var dedim, ağladım gurbet ellerde.

Gözlerim yol çeker, vardır sayrılık.
Seni beni yoktur, olmaz gayrılık.
Sıladan uzakta yakar ayrılık,
Kor dedim, ağladım gurbet ellerde

DÖNER MİYİM

ARZU ALPDEGER

Bilirsin mahmur gözlüm
Bilirsin avuçlarımdan uçup giden güvercinleri
Göz bebeklerim kafesleri kırar
Mazgalları uyutur peltek dilim
Her kışın sonu yine zemheri
Baharların boynu bükülmüş
Adım adım yürüyor inime cellat
Bir yol hançer olur batır kalbime
Nice divan dar gelir hırçın gönlüme
Sızlar durur kirpiklerimin ucu,
Kekliğim rüzgarın tenine değmez de ölür
Bilemem düşünce dirseğimi kanatacak yeri

Göğün mavisi hatır ister gözlerimden
Boydan boya griye bürünür nara attıklarım
Ben ayağı damda kırılmış amin kuşu
Dişlerinin arasına hasretin eti takılan
Çehremi sarıya boyar görmediklerim
İncil okur başımda bekleyen yek deri

Ey dost ey düşman
Ey nasırlı ellerimden bi haber olan
Bu diyar hangi diyar
Neden çorak yaylalar!
Dağlarına nuru düşmüş peygamberin,
Asası değmiş kan kokan duvarlarına denizlerin
Şafağın gelişiyle tüten dumanım
Bacanın kararmış gözleridir günümü aydınlatan
Kışın ateş kokan, türap kokan kardelen çiçeğim
Başına bir el yazması takan anamın çizik çizik elleri
Tandırda pişirdiği ekmeğin kokusudur genzimi yakan
Çayın en koyu buharı dudaklarımı terleten
Kırık bir umudun resmi, saçları dağınık kız çocuklarından

Evin babası zerdali ağacı
Dinlenir uyur yıkık dalında bedelsiz ruhum

Arabaların altında kalmış kurbağa cesetleri
Betonun en soğuk köşesinde rüya gören bekçi köpeği
Bir selvinin gölgesinde soluk soluğa yurdum
Bir iki kör serçenin kaçıışı gibidir ürkmüş parmaklarım
İzmaritler yerde, paltolar askıda
Tüyleri yolunmuş kuşların yok mu dilleri?
Ey ah!
Ey zar!
Ey kırılgan üzgün dört duvar..
Şems'in yakarışlarıdır örsümde hicranın aşkı ile yanan
Dizlerinde uyuduğum kızların gülüşleri
Çamura, toprağa, yağmura karışan çocukların bitti mi fiilleri?
Sürünün kavala itaati değil mi köyümün bereketi!
Yağız atımın cihanda tektir hilesiz eyeri

Sazımın en ince notasında bir bir dökülür nağmeler
Dile gelirdi şimdi lisanını bilmediklerim birer birer
Ben Fuzuli, ben Gazali, ben Karacaoğlanım, Bayburtlu Zihni
Pir Sultan Abdalım curamın sapında bir Süreyya
Birikmiş hayali yürüyüşlerin,
Seslerin duasız semti de gelecek şimdi imana

Ben İstanbul' da Ayasofya, Sultan Ahmedim
Diyarbakır' da Malabadi, Urfa' da Göbeklitepe
Van'ın mavi gözüyüm Siirt' in deliklitaşı
Konya' da Mevlanayım, Eskişehir'de Yunus Emre
Palandökenim, Erciyesim, Abantım
Ben gözü göğün çılgınlıkları ile harlanmış Mecnunum
Küllerinden doğmuş bir aşkın esareti
Biraz görünen biraz kaybolan

Bir tutam g len çokça a layan
Ben bir hilalin kolları arasında nam salmı  karayel
Hasretin koynunda bo ulmu  koyu kahve gözlerim
Bedevilerin ayak s rd   yakamoz
Elektrik tellerinin, minarelerin, kubbelerin şimdi yok dili
Şarkıların, şiirlerin, şairlerin gelmiyor sesi

Ben Orhan Veli, Nazım Hikmet, Ahmed Arifim
Baktı ım, incindi im,  ld   m yerde değilim
Beni saracak toprağa vaadim olsun ana ata minderi
Heybesinde umudu taşıyan bir Ku  u babayım
Ellerimdeki nasırlar tutundu um dalların  ahidi
Bitse hicran, feveranım dinse ve açsa kollarını vuslat
Kokusunu duyduğum yerde çalsa kapımı aşkın adaleti
Koynunda b y d   m da larına döner miyim yarimin..

GURBETİ BEN YAŞADIM

BAYRAM SEHER

Umut serip bekledim gurbetin insafına
Yalın ayak katıldım, özleyenler safına.
Duvar örmek isterken vuslatın etrafına
Firkatin arasına tül etti beni gurbet.

Son sandığım visalim, bittiği yerde başlar.
Ne durur koyu hasret ne bir nebze yavaşlar.
Ölü doğmuş, bağrıma bastığım kara taşlar
Hasreti kucaklayan, kol etti beni gurbet.

Sükutun çığlığında, sağır olmuş geçeyim
Umut labirentinde çözülmez bilmeceyim
Sızım sığmaz içime, sır düğümlü heceyim
Konusmak susmaktan zor, lal etti beni gurbet

Zaman heyula yüklü, gece sağır mı sağır
Taksim'e geçmez sözüm, günler demirden ağır
Kor ateşte kavrulup yandıkça yandı sabır
Kerem'in ateşinde, kor etti beni gurbet

Sevinçlerim hercai, umut şehla bakışlı
Gözyaşlarım yastığın gergefine nakışlı
Diken kaplı, taş dolu, virajlı ve yokuşlu
Kavuşmaya çıkmayan, yol etti beni gurbet

Kanatır düşlerimi, esmer karabasanlar
Zift çöktü güneşime karardı kehkeşanlar
Üzerime devrildi, göçükler, heyelanlar
Kendi kendimi boğan, sel etti beni gurbet

Hüznüne ortak oldum, yüreğimde sızımın
Kundağında kışlar var, düş kokulu yazımın
Vuslat türküsü yüklü, mavzerinde sazımın
Nakaratlara mahkum, tel etti beni gurbet

Gecenin esrarında, düş, siyaha boyandı
Ne kavuştu yüreğim, ne hasrete dayandı
Tutuştı ahuzarım, gözyaşım bile yandı
Deryada susuz kaldım, çöl etti beni gurbet

BEYAN-I GURBET

HAKAN İLHAN

Demir almış gemiler, kaybolur ufuklarda
Yola revan olana, liman bile gurbettir
Düğümsüz iskeleler, al paslı buruklarda
Mehtaplı sahillere kaptan bile gurbettir

Ocağın kokusunu, hasrete azık ettik
İntizarın sabrına, nağmeyi katık ettik
İçli bir türküyü de sinede yanık ettik
Tezenenin teline ozan bile gurbettir

Kalpte hiss-i teşebbüs, tutulmuş sel misali
Kelamın itirafı, dikenli tel misali
Bilinmez sevdalıklar, artık bir el misali
Beyanını demeyen, lisan bile gurbettir

Yollar isli keder, dönülmez bir akınmış
Uzaklar gamlı چراغ, yad ellere yakınmış
Firkat harlı semender, baştan başa yangınmış
Kor ateşin külüne, duman bile gurbettir

Hummalı bir hasretlik, pusatlanınca serde
Gönül deva arzular, kıraç sineli yerde
Demir perde çekilir, bu amansız seferde
Vuslat için dönmeyen, canan bile gurbettir

Kar örtüsü bedenler, sızlanır eyvah ile
Takvim yapraklarını harcadık günah ile
Saatin sarkacında yorulmuş bir ruh ile
Zembereğe takılmış, zaman bile gurbettir

Minareden dökölür, rahmet yüzlü bir sela
Aşık ile maşuktur, kul ile ulu Mevla
Vuslatın seccadesi, ıslanır damla damla
İki vakit arası, ezan bile gurbettir

İsmailce adanmak, teslimiyet kavline
Boynunu uzatmakla, zerre düşmez havline
Mucizeler yeşerir, “Kûn fe yekûn” kabline
Rahmetin bıçağına, kurban bile gurbettir

Mazlum zulüm ağında talana düştü mabet
Kuruttu katreleri, dar’ûl hüzünde hasret
Hakikatin zırhını, kuşanınca esaret
Yusuf’un kuyusunda, Kenan bile gurbettir

Karlı yollar kılavuz, kör yalazın peşine
Allı turnalar gibi göçtük yazın peşine
Baharda bağ kuruttuk, verdik azın peşine
Daldan ayrı yaprağa, hazan bile gurbettir

Bir lokma ekmek için terk-i diyar eyledik
Bağrımıza taş bastık, ağlayıp zar eyledik
Divâne bülbül gibi cefayı yar eyledik
Altın kafes içinde vatan bile gurbettir.

DİYARLAR AŞAN GURBET

ÇAĞRI KILINÇ

Gurbetteki vuslatım, vuslattaki gurbetim
Ana rahminden çıkıp sürgünlere gebeyim
Zeytine ve incire daha nice lezzete
Bin bir türlü mucize sığmıştır bu izzete
Cenneti bahşeder yaradan, kim isterse
İnsan aldanır dünya denen ahir hevese
Şer diye bilenen o malı, mülkü sevici
Unutmayın! Bu dünya, herkes için geçici
Çoksunuz, epeyce de toksunuz, belli gözden
Haberiniz yok! İman denilen mucizeden
Barındırmaz, yedirmez kendinden olmayanı
Hakk’a adanmış erler umursamaz dünyayı

Kendini ilah sanan Dekyanus zamanında
Hakk’a inanmış kullar, bu adamdan darda
Herkesi inandırmış bir sapkın itikata
Yedi kişi inanmaz, bu sapıtmış sakata
Ben de şaştım zamanın akıl ermez işine
Aldım elime kalem, vardım Tarsus iline
Kehf Eshabı’na gittim, sağa sola bakındım
Kimsecikler yok gibi, ıssız dağları aştım
Görünmüyorlar fakat çokça kalabalıklar
Hak yolundan şaşmışlar, vicdansız ve alıklar

Ardımdaydı o zulmün putperesti Dekyanus
Sen yaradan Rabb’ine güven ve sadece sus
Beni kovalıyorlar, durulmam ben nasılsa
Bahşetmiş yüce Mevla’m, şu ‘Eshabı’ Tarsus’a
Yemliha, Çoban, Kıtmir buluştular kaçarken
Rabb’im yardım etsin, bu fırtına koparken
Dekyanus ve ordusu arıyor yedi kişi
Zalimlerin bitmiyor zulmü, kibri, fitnesi
O yedi kişi hakka inanarak adanmış

Eshabı Kehf adında bir mağaraya kaçmış
Dekyanus kendisini hepten ilah saymış
Mağara kapısını kayalarla kapamış
İçerde yedi kişi suspus ve de çok mahpus
İnanmış müminleri bağrına basar Tarsus
Ya Rabb'i kurtar bizi bu şeytansı beladan
Zırh gibi sar bizleri, alıp geçir sırattan
Vazgeçtik zamandan ve dünya denen mekandan
Düşürme rabbim n'olur, bizi meşhur katından

Üç yüz dokuz senelik bir vuslat hatırına
Ben de uzanıversem yedilerin arasına
Kıtmir'in sıcaklığı uykuma yorgan olsa
Toprak bedeni sarıp ruhumuz arşa çıksa
Bu Kur'an'a yazılmış yüce bir mısra
Asırlardır kimseler erişemiyor bu sırra
Şer kalplerin dilini İblis bile kıskanır
Bu balçıktan Dekyanus, suyla nasıl arınır?
Sen nasıl bir zifiri karanlıksın Dekyanus?
İnanmış şu kalplere mağaralar okyanus

Tek tek arşa erişti, yüceldi yedi kişi
Kimse hayal edemez bu mucizevi işi
Doksan bin alem dolaş üç dokuz yıl boyunca
Her şey oluyor yüce Rabb'im buyurunca
Bütün olmazlara der sadece 'Kün Fe Yekün'
Yedi kişi uyurken de secdededir her gün
Cebrail'le dolaştılar, 'Tayyi Mekan' aştılar
Kabe'yi seyrettiler, peygambere koştular

Asırlar sonra güneş birden düştü sabaha
'Biraz ekmek alayım' dedi cömert Yemliha
Yemliha varıp girdi ekmek için pazara

Tüccar şüphelendi, definedir bu para
Alınca parayı şaşakaldı o tüccar
Sen hazine mi buldun? Bu para tarih saçar
'Ben anlamam.' dedi Yemliha, hazineden
Bizler kaçtık putperest Dekyanus'un şerrinden
Tuttular Yemliha'yı götürdüler krala
O kral benziyordu inanmış bir adama
Kral Tendrusa dedi 'Sen kimsin ey yabancı?'
Adandım yaradana, kalbimdedir inancı
İnanınca Allah'a kızdı Dekyanus bana
Kayalar örölünce sığındık yaradana
Tendrusa ve Yemliha geldi o an göz göze
Belli ki artık gerek kalmadı başka söze
İnanmış ve adanmış iki adam yan yana
Vardılar mağaraya diğerlerin yanına
Gördü Kral Tendrusa, şaşıp kaldı bu güne
Ah'lar ile vah etti! Dekyanus'un zulmüne
Bu havayı görünce o taş kalpler ürperdi
Rabb'im inananlara eşsiz bir hisse verdi

Sade göz ağlar diye bilirdik, yanılmışız
Zaman, mekan, dağ, taş da ağlıyor, şaşırmışız
Tarsus diyarında bir mağaraya sıkıştık
Bizler 'Eshabı Kehf'iz yalnız Hakk'a sığındık
Kefeştatayuş dedi 'Ben sakladım onları.'
Duyunca Dekyanus'u, taştı sabır pınarı
Dedi Kefeştatayuş, 'Ben koyunlar sürerdim.'
Baktıkça şu aleme, Hakk'ın sırrına erdim
Maldan ve mülkten ürktüm, gece gündüz yürüdüm
Hak uğruna inandım, yalnız Hak için ölürüm
Yoldaş oldu davaya Çoban Kefeştatayuş
Aldanan uyandırır bu adanmış uyuyuş
Saç, sakal ve tırnak da uzamış bu uğurda

Yedi kişi her daim davanın şuurunda
şöylece bir baktılar birbirlerinin yüzüne
Yüce Rabb'im yağdırmış nurunu kalplerine
Sordular, kaç zamandır burada uykudayız?
Kaç gece, kaç asırdır biz bu kasırgadayız
Sonra uzatmadılar akıl almaz mevzuyu
Her şeyi bilen Rabb'imdir, o bilir bu konuyu

Basübadelmevt'tir bu, aşmış zaman hududu
Mağaranın içinde yedi farklı mekan bu
Basübadelmevt'tir bu, bambaşka bir davet
Davete yedisi de eylediler icabet
Basübadelmevt'tir bu, diyarlar aşan gurbet
Hak mührüne vasılsan olur sana memleket
Gurbete varmak mıdır, yoksa sıla mı yasak?
Bütün mesafelerde hızlanamaz kısrak
Kıblesini şaşıran tekrar girsin Hak yola
Yedi kişi olsunlar tüm aleme pusula...

MAKÂM-I GURBET

YUSUF ERSİN

Hüzzâm çalıyor yine gönlümde derinden derine
Düştüm de varamam sana kaldıkça battım derine

Gam-gîn ruhuma gölge olmaz neşve vermez bahçeler
Solgun ağaçlar köküne aksa su inmez derine

Bitsin diye bekler iken artar hüznün kalmaz sürûr
Dünyâ budur hazan yeri dönse de gider derine

Hicrân çeker bülbül kuşu hasret kalır bir dal güle
Aylar geçer artar çile yıllar vurur hep derine

Bilmez ki esrârım fakat tahmîn eder falcı bunu
Gurbette yıldızlar nasıl sücûd edermiş derine

Bil sen gönül meçhûl değil elbette var bir sâhibin
Demdir sürer firkat biter özlem duyarsın derine

Gılmân iken Yûsuf Kağan olsan da Mısrî kişvere
Gam-hânede dil-hûn olur akar gider Nil derine

KIZIL GÜL

MUTULLAH TİRYAKİ

Bülbül âh eyleme gülün ardından,
O da yanar bu ayrılık derdinden,
Bencileyin garip kalmış burada,
Koparılmış toprağından, yurdundan,
Bülbül âh eyleme gülün ardından.

Güzelliğın dört bir yandan duymuşlar,
Kökün kesip dallarını soymuşlar,
Bedenini al kanlara bulayıp,
Cam kafeste su içine koymuşlar,
Güzelliğın dört bir yandan duymuşlar.

Sen ötünce bakmaması ondandır,
Sana olan muhabbeti candandır,
Aşk yarası durmaz kanar içinde,
Kızıl rengi başka değil kandandır,
Sen ötünce bakmaması ondandır.

Bu sebeple gülün sana; gül demez,
Sevdiceğim haydi bana gel demez,
Bilir hiçlik diyarıdır mekânı,
Gel diyerek benim ile öl demez,
Bu sebeple gülün sana gül demez.

Akşam olup yine güneş batarken,
Gülün kalbi bülbül diye atarken,
Yetsin artık bu avazın yetişir,
Her ötüşün derde bin dert katarken,
Akşam olup yine güneş batarken.

Vuslat size ölüm demek, ey bülbül!
Senin için kurban olur kızıl gül,
Gayrı sen de acı çekme, gamlanma,
Aşk dediğin ayrılığa tahammül,
Vuslat size ölüm demek, ey bülbül!

Dünya denen viran yurttan göçmeden,
Canın alıp cism-ü tenden geçmeden,
Sevda için her ne desen yalandır,
Sarhoş olup aşk şarabın içmeden,
Dünya denen viran yurttan göçmeden.

Şu âlemde yoktur gülün bir eşi,
Gül bağrında yanar aşkın ateşi,
Kıvılcımı bu dünyayı kül eder,
Bir kor değse yakar elbet Güneş'i,
Şu âlemde yoktur gülün bir eşi.

Bak sonunda kızıl gül de soluyor,
Solsa bile sana bakıp gülüyor,
O ölse de sende yaşar bu sevda,
Can ölmez ki yalnız cisim ölüyor,
Bak sonunda kızıl gül de soluyor.

Mecnun olup kızgın çöle dalmadan,
Ferhat gibi şu dağları delmeden,
Aşk diyerek ötüp durma ey bülbül!
Kerem misal nâr içinde kalmadan,
Mecnun olup kızgın çöle dalmadan.

Elbet bir gün ecel gelir başına,
Azrail (as) de bakmaz gözün yaşına,
Bir g l için öldü diye yazarlar,
Senden sonra gayrı mezar taşına,
Elbet bir gün ecel gelir başına.

Söyle bülbül  şık daha ne desin?
G l demezsen l l kesilsin o sesin,
Can bedenden u ana dek dünyada,
G l  alsın, g l  versin nefesin,
Söyle bülbül  şık daha ne desin?

GURBET

RESUL KARAHAN

Uzaklardayım, yalnız, kaderin elindeyim,
Şairin kaleminde, ozanın dilindeyim.

Gurbet akrep kısıkcı, kalbe kurulan tuzak,
Sabahlar deli dolu, akşamlar yâlden uzak.

Türkülerle şarkılar ne zaman seni ansa,
Hançeri kalbe saplar, kavrulayım yalansa!

Gurbetin izi derin, çehrede çizgileri,
Nasıl söylesin dilim, o içli ezgileri?

Soğuk, puslu geceler, kalbe kılıç darbesi,
Sanki geri gidiyor, saatlerin ibresi.

Sır cüzdanına saklar düşte gördüklerini,
Gurbetin acımadan bir bir ördüklerini.

Susuzluk gibi, ayaz gibi, kara taş gibi,
Yanaklarımın dostu, iki damla yaş gibi.

Sonbahar yaprakları, yağmur sonu sel gibi,
Ruhumu savuruyor, esen çılgın yel gibi.

Gurbetin yüzü soğuk, el uzatır kabirden,
Bu zindanda mahkuma, sıfır büyüktür birden.

Bedene paslı pranga, güneşin her batışı,
Ah gurbet! Yüreğimin salacaya yatışı.

Uzatsam ellerimi kor düşer avucuma,
Tenim yansa da dilim dua eder her cuma.

Kavuşmak ümidini kula haram ediyor,
Her gün küflü kadehte, çile ikram ediyor.

Dil lal olup susmakta, özlemin kısılacında,
Kim hangi zehri koydu, şifa yok ilacında?

Istırap şerbetini, içirdi yudum yudum,
Çıra kendi derdinde eriyerek uyudum.

Gönüller tutsak olmuş, zamanın kafesinde,
Hüzün, hasret tartılmaz gurbetin kefesinde.

Seherin son deminde, cıvıldaayan ey kuşlar!
Gurbet kadar yormadı Erciyes'te yokuşlar.

Kabuslarım misafir, meydan okudu gece,
Gurbet; ömür törpüsü, kanserli iki hece.

YOLA ÇIKARSAN

MUSA KALKINÇ

Özledim gel gayrı canımın içi
Gözlerim sevinir, yola çıkarsan
Zamana yüklenir hasretin suçu
Ümitler boy verir, yola çıkarsan.

Gönlümün ufkundan hayalin geçer
Yüreğim gurbetin zehrini içer
Aylardır burada kalmışım naçar
Gözüme fer gelir, yola çıkarsan.

Kuzular yaylada oynar, meleşir
Irmak kar suyunu, ovaya taşır
Sabreden, baharda güle kavuşur
Toroslar yol verir, yola çıkarsan.

Baba ocağına gelmekse niyet
Hasretin bir şaka olur nihayet
Sözlerim duadır sanma şikâyet
Rabbim seni korur, yola çıkarsan.

SIZI

KÜBRA KESER

Göz altındaki çizgiler mi hasretin oluk oluk aktığı kanal,
Dudaklarındaki sitemkâr kıvrım mı benliğini saklayan masal,
Hangi kuşun kanadına takıldın da
Kaç dağ aştın beyhude bir arayışla.
Çok yol yürümüşsün de incitmemişsin hiçbir taşı belli,
Oynatmamışsın yerinden bir yaprağı,
Ardı sıra dizilen yol manzaraları kazımışsın hafızana,
Işıkları bir bir yanan evlerin hiçbirine ait olamadan.
Bir düş,
İşlemeli, beyaz sabun kokulu nevresime sarılmış,
Bir yakarış,
Körpecik bir gelinin eline yakılan kınaymışçasına,
Dualarla bohçalanmış.
Bütün benliğin kalkıyor yürürlükten
Duvarlar örülüyor kalbin etrafına çepeçevre.
Kolektif bütün ağrılara bir başkaldırı,
Ve sızlayan burun direği.
Ranza gıcirtısı gece uykularını bölen,
Yaşarken çürüyen bedenlere inat,
Havada asılı kalan onca koku gibi
Kalmak asılı bir zihnin perdelerine ilişik.
İpe dizilmiş biberlerin kışa hazırlıkları,
Gün batarken yuvasına uçma telaşındayken kuşlar,
Tepemden aşağı yıkılan çatım,
Söylesene nerede giderilir bu susuzluk?
En son vuslat buz gibi bir mermere kazınan,
İyi bilirdik yüce hâkim, vuslatı da iyi bilirdik...

O BENİ DUYAR

MEHMET FATİH BALTA

Gurbet bana diyar ayrılıklar yar
Garipçe söylerim, o beni duyar
Çıkıldım bohçaya özlem ile...
Bir ömürlük koskocaman hasreti
Karış karış adım adım memleketi
Dağarcığım omzumda hiç durmadan
Ve... Bıkmadan usanmadan dolandım.
Dilimde bir türkü uzun mu uzun
Gönüller dağlayan acılı hava
Firaklar hasretler ve özlem dolu...
İç yakıcı kavurucu dilekler...
Hislerimi dışa vuran bir hava...
Gurbet bana diyar ayrılıklar yar
Garipçe söylerim o beni duyar.

GURBET

EVİN YILDIRIM

Kavrulursun elin kızgın yurdunda,
Suyunu kurutur, tuzundur gurbet,
Çekirdek hasılı elma kurdunda
Meyvanın közünün özüdür gurbet.

Mecalini alır, savurur seni,
Estirir poyrazı, düşürür teni,
Açık gözlerinde kapalı beni
Kestirir kökünden söktürür gurbet.

Yol aldırır, yolu ayırır yoldan,
El kaptırır, omuz bel vurur koldan,
Sağı şamarlatır, pert eder soldan,
Ayada beş odun sillesi gurbet.

Koşturur tuzağa, düşürür ağı,
Çimende yol eder görünen dağı,
Umut, göze yakın eder ırmağı
Ahirin arafı, ezeldir gurbet.

Kalırsın, başına dikersin taşı,
Yedirir ahuyla karışık aşı,
Masivadan seçer yumruklar başı
Parselin koynunda dikili gurbet.

İki ibre tek kapıda pusula,
Düşmeyen dizleri, düşürür kula,
Kar tonun yaşında patlatır zula
Çiselik yağmurun selidir gurbet.

Almira'yım, gurbetteyim, gurbetim,
Üç beş damla kanla, çamurdan etim,
Toprağıma kavuşmaktır niyetim,
Memleket tahtında ölümdür gurbet.

VAR GİT TURNAM

AHMET ÇUKUR

Çekemen her derdi, yüreğin yara,
Var git tutnam var git başın dumanlı!
Boş yere kendini, düşürme dara,
Var git turnam var git başın dumanlı!

Ellerin yanında murat alınmaz,
Akıtsan yaşını, halin bilinmez.
Alnına yazılan, yazın silinmez...
Var git turnam var git başın dumanlı!

Bilirim, senin de gönlün ateşte,
Ne zamandan beri gözlerin yaşta,
Baharı görmedin, yaşadın kışta,
Var git turnam var git başın dumanlı!

Şimdi sizin orada çeşmeler akar,
Üstünde; çiğdemin, menekşen kokar.
Sevdiğin yoluna, gönlünü yakar.
Var git turnam var git başın dumanlı!

Oyalanma sakın, kalma yollarda.
Bülbülün ah-u zar eder güllerde,
Mecnun olup yitme, yaban çöllerde...
Var git turnam var git başın dumanlı!

Yağmur, boran olmuş gözünün yaşı,
Hakikattir sanma, gördüğün düşü.
Başına gelenler, Mevla'nın işi,
Var git turnam var git başın dumanlı!

Bakarsın hasretlin, yoluna çıkar.
Görmezsens yüzünü, yaşını döker.
Kesip ümidini boynunu бүker,
Var git turnam var git başın dumanlı!

Gel bekletme; döndür, sılaya yönü...
Elbet bir gün gelir gurbetin sonu,
Düğün, bayram olur kavuşma günü.
Var git turnam var git başın dumanlı!

Kul Ahmed'im gizler, kendi derdini,
Şaşar, görse karlı dağın ardını,
İssız koyar mı hiç insan yurdunu...
Var git turnam var git başın dumanlı!

GURBETİN ÇOCUĞU

ARİF ODABAŞ

Dirense de yüreğin, savaşın kısılcına
Çılgınlıkların asılı zamanın sarkacına
Mahcubum gözlerimde düğümlenen acına
Ey gurbetin çocuğu, ey çiçeksiz baharım,
Yetim bakışlarına düşen cemre ararım.

Bir meçhule sürgünsün, nerde ana sıcakın?
Tankların arasında, sapan mı oynucağın?
Kurşun yağmurlarıyla söndü tüten ocağın.
Ey gurbetin çocuğu, ah sızlayan sol yanımla,
Çölde barut kokulu körpecik gül fidanım.

Umutunu yarına emzirirken gözyaşın;
Ağaracak ufuklar, eğme dik dursun başın.
Yedi katlı semaya yükselir yakarışın.
Ey gurbetin çocuğu, ey çağın solgun yüzü,
Taşımaz vebalini, şu riyakâr yeryüzü.

Mazluma siper edip, hilalin gölgesini
Gözetmek şiarımız her İslâm beldesini
Bu yolda rehber bildik Kurân'ın ilkesini
Ey gurbetin çocuğu, ah gülüşü bin cihan,
Sefere gün sayıyor bak evlad-ı fatihan.

Yirminci asır yok mu, özü yalancı asır!
Masum kanı akıtan cellatlar mı muasır?
Merhametin iklimi, gönümüzün münhasır
Ey gurbetin çocuğu, ey sahipsiz emanet,
Bir olursak kalır mı, yanlarına melanet?

Susturunca tekbirler, kurşunların sesini
Göreceğiz biiznillah küfrün son nefesini
Çatlattı görklü çınar, toprağın kafesini
Ey gurbetin çocuğu, ah nerede felâhın
Nemrutların başını alacak senin ahın

Sanma Hakk vaadini bir lâhza tehir eder
Kanlı gözyaşlarını zalime zehir eder
Bir Fatih kuşandırıp, kıyamda mâhir eder
Ey gurbetin çocuğu, ey benim günahsızım
Filistin’de Yemen’de sensin benim kalp sızım

Aydınlığa gebedir dünyayı saran zulmet.
Ödediğin diyetler kurtuluşa alâmet
Kuşkusuz ki zalimin üstünedir kıyamet
Ey gurbetin çocuğu ey deruni vaveylam,
Tan yerini gamzende, ağartsın yüce Mevlâm.

Mevsimler yitik sende, yağmurların kayıptır
Bir gözden bin yaş akar, inan ola ayıptır
Ellerinden tutacak, Süleyman’dır Eyyüp’tür
Ey gurbetin çocuğu, ah yine suskun diller
Bu son yalancı asrı kuşatsın ebabiller...

NERESİ GURBET?

ENGİN KÜKRER

Gurbeti uzakta arama güzel,
Gelip de cismini bulmamak gurbet.
Diz dize oturup sofraya başında,
Ekmeği ikiye bölmek gurbet.

Hayalin dolaşır, büyür içimde,
Tükenir nefesim, sabrım, gücüm de.
Sevabım da sensin, her bir suçum da,
Güvercin kalbini çalmamak gurbet.

Gülen gözlerindir yâr doğum yerim,
Bütün sevdiklerin, aşktan hemşehrim.
Sesinden uzakta laldan beterim,
Sokulup yanına gelmemek gurbet.

Şimdi neredesin, ne hallerdesin?
Deli gönlüm söyle sana ne desin?
Gözüme çekilen demir perdesin,
Senden ötesini bilmemek gurbet.

Çıkıp geliversen güneş doğarken,
Gündüz karanlığı nurla boğarken,
Yıldız gözlerinden yağmur yağarken,
Akan gözyaşını silmemek gurbet.

Bastığın her toprak şimdi vatanım.
Uyuduğun yerde tüter dumanım.
Gönül sarayımda saklı sultanım,
Seni sevip senin olmamak gurbet.

Göl gibi durmak sel gibi akıp da,
Doldurmak hayatı boş bırakıp da,
Güneş gözlerine öyle bakıp da,
Yanağından buse almamak gurbet.

Göğsümden yayılan dev bir isyansın.
Söyle kalbim buna nasıl dayansın?
Ömrümün kalanı sana boyansın,
Sensiz nefes alıp ölmek gurbet...

ARADIĞIM MEMLEKET

RÜYA YALÇIN

Annemin kokusu sinmiş verdiği basmaya
Sardıkça tuz basıyor en derin yarama
Her kaldırım, her sokak adım adım
Arıyorum seni, duy sesimi ey memleket!

Soluyor elimdeki kınanın izi
Her kızıla hasretle bakıyorum.
Gökte dalgalanan her bayrağa dönüp
Seni düşünüyor, selam duruyorum.

İçime çekiyorum arayarak evin kokusunu
Çarp, diyorum rüzgâra sertçe
Getir göğsüme bir parça vatan.
Arıyorum seni, duy sesimi ey memleket!

Uzandım toprağa, kokusu yabancı
Her yolu arşınladım karış karış
Belki sonu çıkar ocağıma,
Dökülür gözlediğim sular bir gün Fırat'a.

Dindirmek için hasretin çığlıklarını,
Arıyorum berrak gökte bayrağımdan bir parça.
Belki ay belki yıldızlar çağırıyor beni.
Arıyorum seni, duy sesimi ey memleket!

Kulağıma çalındı yanık bir türkü
Âşıkların hasretince duydum derinden
Koşmalar, semailer
Anadolu'm sen çalan, ben inleyen!

Boy veremedim bana yabancı toprakta
Nasıl da güzelmiş acı kahvem gibi dilimin tadı
Meğer dost meclisindeymiş keramet
Arıyorum seni, duy sesimi ey memleket!

Her gün ayrı ıstırap
Ve her nefes ayrı yangın
Ateşimi söndürmüyor gözlerimdeki yaş.
Dağlıyor yüreğimi, alevleniyor korlar.

Bir sevgilinin dudakları gibi
Susuzum senin her karışına.
Açım ve acımdan bir parça
Aç kollarını geliyorum yuvama.
Arıyorum seni, duy sesimi ey sevdam memleket!

GURBETTE BEN

ERTÜRK DEMİRCİ

Bir uzak ilde
O ilin uzak ilçesinin
Köyünde
Kül ocağında pişen patates
Sıcaklığında yüreğim...

Geceleyin kara kış soğuşunda
Işıl ışılken ay
Leğenlerle kar üstünde
Kayan çocuğun
Sevinci gözlerim...

Bir maden ocağından dönüşü
Babamın
Mazot kokan üstü başı
Bakır boyası suratı
Yanımdan geçer gölgesi
Bana umut verir sesi...

Okul dönüşü gün üstü
Misket taşlarının üçgen dizilişi
Parmaklardan hedefe
Gidip gelişi.
Anamın pencereden
Nerdesin? diye haykırışı.

Kalakalmışım bu şehirde
Yüreğimde kırk mum yanmış
Yanmış da ısıtmış sevdaları
Birer birer sönse de mumlar
Bir tanesi senin için
Yıllarca yanacak
Arayanlar beni bu uzak ilde
Arayacak...

YOSUN TUTAN TAŞLAR

ZEKİ UYSAL

Sen yoksun ya hani artık şimdi ben,
Baharı gelmeyen kışlara döndüm.
Kırpığın altından o gözlerinden,
Sessizce süzülen yaşlara döndüm.

Kahve fincanında dudak izleri,
Arasam bulunmaz uzak izleri,
Sılamdan ayrılıp o günden beri,
Yuvasın kaybetmiş kuşlara döndüm.

Gurupta akşamım olduğu yerde,
Ilgıt ılgıt yeller eser seherde,
Yıldızları yitmiş tüm gecelerde,
Kabusla sonlanan düşlere döndüm.

Bir mektup gönderdim ucunda yanık,
Hiç haber gelmiyor gönlün mü kırık,
Sanki ayağımda demirden çarık,
Bitip tükenmeyen yollara döndüm.

Özlemler trenin siren sesinde,
Belki de bir gemi güvertesinde,
Eski bir daktilo klavyesinde,
Çalışmayan kırık tuşlara döndüm.

Sana selam saldım sazım telinden,
Gesi Bağları'nın türkülerinden,
Toros Dağları'nın vadilerinden,
Akdeniz'e akan sellere döndüm.

Umutlar hep daha daha derinde,
Mevla'ya açılan ak ellerinde,
Martısız denizin sahillerinde,
Yosunlar bağlamış taşlara döndüm.

YOLUM YÜREĞİM KUŞUM

SELİN NAKİBOĞLU

Benim de elifim burada noktalanıyordu.
Tam şu fıstık ağacının yanında
Şehrimin bittiği yerde
Kuşum havalanıyordu
Uçuyordu, bir dertten bir derde

Memleketimin göğü yön,
Anneme selam söyle
Babama bir buse kondur
Sonra dön.
Gözyaşlarım sana yoldur

Bekledim, kuşumu
Gözledim, yolunu
Ağıtlar söyleye söyleye
Sen gel de kuşum gurbete
Çiçeğimi soldursan da olur.

Geldi kuşum yollardan, yorgun
Konuşmuş, dinlemiş, belli
Hangi dağları aştın dedim
Yüzü solgun
Onun da içi kordur
Suskundur, bildim
Anamdan tembihli

Kuşum köyümün türküsünü mırıldanıyor
Özleyeyim diye çalınıyor her şarkı
Gurbetin o acı, kekre tadı
Yüreğimi yakıyor.

Yüreğim bekçi
Bir umudu bekliyor,
Korkuyor,
Aşklara, sevgilere seçici

Tek başıma yürümeyi seçtim.
Yolum yokuş,
Kuşum lal olmuş
Yüreğim solmuş
Ben gurbet yolundan geçtim.

GURBETTEN SILAYA

MEHMET SEFA ELİTAŞ

Hasretlik iki yakamı
Tutar sıla sıla diye...
Gurbet azdırır yaramı
Batar sıla sıla diye.

Durmaz kanar yürek yaram
Hasret beni eder verem,
Efkâr efkâr her sigaram
Tüter sıla sıla diye.

Gece olur derdim azar
Yollar uzadıkça uzar
Haraç mezat; pazar, pazar
Satar sıla sıla diye.

Kördüğümünden beter ömrüm
Son yazıyı saklar alnım...
Gurbet elde garip gönlüm
Yiter sıla sıla diye.

Bekler durur biriciğim
Elbet geri döneceğim
Sabah akşam yüreciğim
Atar sıla sıla diye.

Bir izbeye çektim beni
Tutuşturdum, yaktım beni...
Uçurumdan bahtım beni
İter sıla sıla diye.

Suskun gönlüm viran halde
Kaç gözyaşım var bu yolda
Eyvah ömrüm gurbet elde
Biter sıla sıla diye.

GURBETTE YİTEN

MEHMET ABA

Eli düştü döşeğinden devin
Seçildi belli belirsiz çukurlu
Çiçek bozuğu teninde
Yanıp sönen senfoni.

Dört omuz sırtımda kuru gıcirtı
Hazin tepelerin yüreğinden
Üflendi tenime biraz melal biraz korku
Dört kuru kız geçti gözümünden,
Serimde serkeş bir kuşku
Buğular içinde söndü karanlık
“Vardık!” dedi bir kuruntu

İnce çehrede gezinen, antik
Sunaktan taşıtı kokular
Soluk bir dumandı karşımda
Geçtiğim yol varılmış surlar
Suskun bir karartı gedikte,
Belirdi, çehreden yığınlar

Donuk koloniler, yabancı
Bir yüz takındı gözüme
Kısık sesim
Elgin bir şeyler mırıldandı.
Kendinden koştu bir çocuk
yükseldi göğsümden,
Çocuğa geceyi sızdıran
zamandı yıldızsız gökten.
-Kanıyordu,
belirdi kartpostalda
Şehri arşınlayan padalya-
süzüldü surdan,
Tozlara bulanmış uçurtması
Maziden bozma

Engin masallardan
bir bebek mezarıydı artık yaşamak
Karardı yabanda dirlik
Ve aktı maziden toprak,
Ben ve isli duvar sorguladık teni,
renkli devinimlerle
gri bir kartpostalda
yitenleri
Dört kuru kız kayboldular
Bazen soldular
Müphemdiler, devintisiz toprağa
Beni can evimden koydular

FİRÜZE

HAVVAGÜL TOPAL

Dünya sessiz bir yer
Ne zaman duysam bu sessizliği
Pencerenin pervazına dayanır ellerim
İki saksâğının
Bazen iki kumrunun
Göğе ilıştirdiğı ıngırakları dinlerim
Bir firuze tüylünün nazına gamlanır
Gözlerimi kapatır
Dicle boyu sazlarda dolanırım
Rüzgara değmiş mavi rayihalar ararım
Suda bir yalancı visal parlar o sıra
Şaha kalkar inci atım
Gök bir ömür dolusu nefes
Gömülür sulara inci mercan heves
Uzaktardan sayhalar karışır göğе
İrkilir, gözlerimi açarım
Bir ebabil sürüsü
Bir gök dolusu vaveyla
Ellerim pervazda
Yokluğunun yittiğı dünyada
Seni görüyorum
Dünya sessiz bir yer
Duyuyorum

GURBET DEDİM

SILA IŞIK

Kaç yüce dağ aşmıştır esen yel dedim,
Üç nefeste varır mıyım,
Dediler akan sudan sor,
Dönüp gelen turnadan sor.

Sürmelere kaç uyku değmiş kirpiklerin arasından dedim,
Saysam gündüz gece bilir miyim,
Dediler devr-i cihana sor,
Şavkı sönen aya sor.

Değmez mi ayağım kara toprağa dedim,
Yılı yol eylesem gider miyim,
Dediler dağa taşa sor,
Sırtı üryan dervişe sor.

Ya anam babam düşmez mi o ateşe dedim,
Yoklasam gönlümü sezer miyim,
Dediler bir yaralı yâre sor,
Yaprak dökmüş dala sor.

Bülbül güle hasret kavuşmaz mı ezelde dedim,
Yüzüm güne dönsem görür müyüm,
Dediler aşkı bilen mihraba sor,
Solmuş yitmiş cana sor.

Gurbet elin oduyla yansam yetirir mi beni dedim,
Kül olsam arşa varıp döner miyim,
Dediler Sila'da gezen kuşa sor,
Ab-ı revan olmuş yaşa sor,
Coşkun akan sele sor,
Kokup gelen yele sor.

KARABASAN GİBİ ÇÖKER GURBETLİK

FİKRET KUŞCUOĞLU

Yâd ellerde, bir başına kalınca
Tor top eder seni, sıkar gurbetlik
Efkârlanıp deryalara dalınca
Karabasan gibi çöker gurbetlik

Bacı kardaş, eş dost, düşer aklına
Hasret şaha kalkar, çıkar karşına
Kabahat bulursun, kara bahtına
Kavurur yüreği, yakar gurbetlik

Ayrılık acısı, içini dağlar
Anlamaz halinden, hastalar sağlar
Her gece içinde, bir çocuk ağlar
Seni halden hale, sokar gurbetlik

Kapı komşun bile, anmaz adını
Kimse bilmez, içindeki yangını
Bayram gelir, bir kul çalmaz kapını
Boynunu yüz yerden, bükür gurbetlik

Mektupları, resimleri seversin
Anam babam vardı, ne oldu dersin
Yaş döker gözlerin, feryat edersin
Gülerek ardından, bakar gurbetlik

Başında bir deli, kasırğa eser
Ayrılık acısı ölümden beter
Sanki bir kör bıçak, içini keser
Dört duvar içine, tıkar gurbetlik

Tükenir takatin, kof olur özün
Maziyi anmakla geçer her günün
Ah ile vah ile tükenir ömrün
Baş pehlivan olsan, yıkar gurbetlik

Gecenin hüznüyle yoldaş olursun
Gökte yıldızlarla sırdaş olursun
İssız gecelerle haldeş olursun
Derin kuyulara, çeker gurbetlik

Gün gelir kocarsın, gitmez bu kervan
Ağyara soysuza, kalır bu meydan
Dönme kararını, verdiğin zaman
Bir köşe başında, eker gurbetlik

Manidarım, çürütecek bu gurbet
İki cihan bitmeyecek bu hasret
Dön sıлана, varsa sende, cesaret
Gözünü ömrüne, diker gurbetlik

GURBET

SEVGİ AKKOL

Cemâlin göster ki ey nazlı yârim,
Birgün bana ölüm ile uzlet var.
Derler ki ölümden çetinse bir dert;
Sıladır, hasrettir, bir de gurbet var.

Eller bana ben de sana ağlayım
Koy derdini bu sinemde dağlayım
Hasretinle başa kara bağlayım
Visaline hayli uzun mühlet var

Ağlarım özlemle nice zamandır
Rahmeyle mazluma, kıyma amandır
Aşığa maşuğun yanı vatandır
Vatandan ırakta elbet zulmet var

Dilbaz'ın halini sorarsan sen de
Nicedir kapından kovulmuş bende
Özlemin yer etmiş bu öksüz tende
Bilmezdim sevene böyle mihnet var

SORMAYIN

HACER PEKER

Sormayın nerdeyim ne yapıyorum
Başka memlekete 'il'e karıştım
Taniyamazsınız belki görseniz
Geçen senelere yıla karıştım

Feleğin tahtına oturdum belki
Neyim var neyim yok yitirdim belki
Her şeyi masaya yatırdım bil ki
Altına gümüşe pula karıştım

Gelmek istediysem izin dediler
Dönüş yüz yıl sonra yazın dediler
Ölün bile bize lazım dediler
Toprağa çamura çöle karıştım

Burnumda tütmez mi bahçesi bağı
Reyhani pancarı kuzukulağı
Adımı anar mı Karacık Dağı
Demire betona tele karıştım

Mektup zarflarına beni koysunlar
Adresi kalbime taşla oysunlar
Ben doydum gurbete onlar doysunlar
İşçiye köleye kula karıştım

Meyvemi toptasam dalım kalacak
Elimi kurtarsam kolum kalacak
Bayramda seyranda kapım çalacak
Tebriğe mesaja 'tel' e karıştım

Fabrika dumanı nefesim oldu
Atı arabası hevesim oldu
Altın sarayları kafesim oldu
B lb le dikene g le karıştım

Burada pınarlar havuz fıskiye
Yalnız müzelerde raĒbet eskiye
Bu sene de aldık köyü askıya
Herkesin gittiĒi yola karıştım

D Ē nlere selam derneĒe selam
Atasözlerine  rneĒe selam
Kesip attıĒınız tırnak vesselam
Komşuya verilen k le karıştım

Gurbet neresidir kapının ardı
Pencereden baksam kalbim çarpardı
 i ekli dalımdan beni kopardı
YaĒmura yaĒıřa yele karıştım

Yiyip i tiĒimiz zehir mi şimdi
G l p cořtuĒumuz kahır mı şimdi
DoĒduĒumuz evler ahır mı şimdi
Yurdumdan ayrıldım ele karıştım

BEN ARTIK GURBETİN KENDİSİYİM

EMİN GÖNEN

Ben kırık kalpler hurdaliğında
Çiçekleri hüznüyle sulayan.
Yitik şiirler duldaliğında
İsyanını sukuta dolayan

Ben hüznü çalınmış bir şair gibi karalı
Sazından vurulmuş bir ozan kadar yaralı
Öylesine bir nesneyim ruhsuz bir şehirde
Bu gurbetlik beni hayallerimden vuralı

Ayrılığımдан kasıt yollar mı ki döneyim
Göklerimde uçuşan düşlerimden uzağım
Günden güne nazenin bir gül solar içimde
Özüme yabacıyım cevherimden uzağım

Bu paslanmış hicran benim değil
Benim değil bu köhnemiş sancı
Ben bu gurbete ait değilim
Kimdir bu dışımdaki yabancı

Tenime yabancı bu küf kokulu rüzgarlar
Saçlarıma yapışan bu yağmur yüklü bulut
Kimin içimde üşüyen bu kimsesiz mezar
Kimin beton duvarlarda soldurduğum umut

Duvar yüzölüm imkansızlıkların kısılcacında
Muştulu ihtimaller sararım acılara
Özgürlüğe çağırın bir okyanus yamacında
Pranga düştü bahtıma ayaklarımda yara

Bir kar tanesi üşütür beni
Kordan ateşlerin kucağında
Kırlangıç ötüşlü bestelerin
Tütsü tütsü hasret dudağında

Sıla kordan bir nehir içimde taşıp duran
Sırtımda kırık bir küfede taşıdığım dağ
Kırk yamalı bohçamda hayal duman duman
Sıla geçilmez yolların ardındaki çerağ

Maziye taş yastıklara sardığımdan beri
Kayıp mıdır şimdi o hülya dönmez mi geri
İnce belli bir bardağın şingirtisinde
Bir çay şekeri gibi eritirdik dertleri

Notalar düğüm düğüm dilimde
Ben tutsak türkülerin sesiyim
Artık vuslat uzak düşer bana
Ben artık gurbetin kendisiyim

Elbet diner mi sonunda yürekte her acı
Solar mı kök saldığı gönülde katil hüsrân
Bulunur mu ayrılık yarasının ilacı
Her gariplik bir gün vurulur mu şakağından

GURBET KUŞLARIM

ŞENOL ŞENER

Hasret sır koymadı gözyaşım ayan
Ben sılada yavrularım gurbette
Sabıra ne gerek taş ol da dayan
Ben sılada yavrularım gurbette
Gözyaşlarım bir gün diner elbette

Virane bağlarda bülbül mü şakır
Bülbülün feryadı gülü ağlatır
Her veda yüreğe ateş bırakır
Ben sılada yavrularım gurbette
Korlanan yüreğim söner elbette

Özlemekle tükeniyor umutlar
Benimle ağlıyor kara bulutlar
Ayrılık derdimi ikiye katlar
Ben sılada yavrularım gurbette
Gidenler geriye döner elbette

Gurbet acısını çekenler bilir
Simsiyah duvarlar üstüme gelir
Ayrılığa düşen ölmeden ölür
Ben sılada yavrularım gurbette
Beklemek hasreti yener elbette

Kınayan kınasın şaşırdım akli
Bilmezler içimde ne dertler saklı
Nasihatlar beni çıkardı haklı
Ben sılada yavrularım gurbette
Acılar sabırla siner elbette

Yağmur ile sönmez yanıyor içim
İnsanı dağlardan aşırır geçim
Muhanet kimseye yaptırmaz seçim
Ben sılada yavrularım gurbette
Vuslat enginlere iner elbette

Bir yanım Belçika bir yanım Ağrı
Gülmeyen kadere yaparım çağrı
Tutuştı sönmüyor Şenol'un bağı
Ben sılada yavrularım gurbette
Kader bir güngüler ŞENER elbette

GURBET RÜZGARI

UMUT DURUKAN

Bir gurbet rüzgarı savurdu bizi
Bir uğultu ile çınlar kulaklar
O vakit akıtır göz çeşmemizi
Sonra yavaşça ıslanır yanaklar
Bir gurbet rüzgarı savurdu bizi

Aydınlığa hasret kalmış karanlık
Gurbet, deryaların saklı dibidir
Veyahut şifası zor bir hastalık
Keskin ve zehirli hançer gibidir
Aydınlığa hasret kalmış karanlık

Yalanlara özenmeyen her gerçek
Samimi kalmazsa yaşar gurbeti
Büyük emeklerle yetişmiş çiçek
Er ya da geç bulur tek hakikati
Yalanlara özenmeyen her gerçek

Bir gurbet rüzgarı savurdu bizi
İpi kopan uçurtmalar misali
Mor bulutlar anlatır halimizi
Bilmem bulur muyuz bir gün visali
Bir gurbet rüzgarı savurdu bizi

Gaiplerden sanki bir ses fısıldar
Der, hicran yurdundan içeriye gir
Rüzgar eser ve yapraklar hışırdar
Söz kalmadı artık sevdaya dair
Gaiplerden sanki bir ses fısıldar

Meğer gurbetin mevsimi hazanmış
Yeşilin sarıya döndüğü renkmiş
Dökülen yapraklar vuslatı anmış
Güz ve gurbet birbirlerine denkmiş
Meğer gurbetin mevsimi hazanmış

Bir gurbet rüzgarı savurdu bizi
Hicranın tarifi meğer zor imiş
Silinmez yürekten ayrılık izi
Aşk sılaymış, aşksız gönül gurbetmiş
Bir gurbet rüzgarı savurdu bizi

GURBETTE OKUMAK

MUSTAFA GÜL

Çok mutluydum, bir okul kazanmıştım
Gülmek istiyordum, gülemiyordum
Evden ayrılmayı kolay sanmıştım
Gelmek istiyordum, gelemiyordum

Memlekette iken gözlerim körmüş
Sıladan ayrılmak ne kadar zormuş
Zaman mı uzamış veyahut durmuş
Bilmek istiyordum, bilemiyordum

Yırtmak istiyorken bütün bağrımı
İçime gömmüştüm gönül ağrımı
Gurbette her akşam gözyaşlarımı
Silmek istiyordum, silemiyordum

Bir bomba misali çekip pimimi
Yakıp yorgan yatak ve kilimimi
Yarıda bırakıp eğitimimi
Bölmek istiyordum, bölemiyordum

Bir başına gurbette olmak ne de zor
Bu derde bir çare var mı ki doktor?
Şeytan: “Kalk kendini vur, öldür.” diyor
Ölmek istiyordum, ölemiyordum

Bir yandan sağ yanı: “Dur, bekle, erken!
Ömrün uzun olsun, az sabret.” derken
Aklımı, böylesi kuşkular yerken
Çelmek istiyordum, çelemiyordum

Ah gurbet! Bunların sendin mimarı
Derbeder eyledin şu bahtıyarı
Sana ait olan tüm kuralları
Delmek istiyordum, delemiyordum

KARA GURBET

BURCU YILMAZ SAĞLIK

Uzak diyar bana zulüm geliyor,
Yüreğime yanar bir taş düşüyor,
Yer demire gök bakıra dönüyor,
Kara gurbet çekilir mi bilinmez.

Köyümün deresi nerde akar mı,
Garip anam duvarlara ağlar mı,
Bu hasretlik yollarını bağlar mı,
Kara gurbet çekilir mi bilinmez.

Ekmek için ilimizden taştık mı,
Nergis kokan tepeleri aştık mı,
Acep ola yönümüzü şaştık mı,
Kara gurbet çekilir mi bilinmez

Çocukluğumun geçtiği bahçeler,
Hatırıma gelir bazen serçeler,
Yakılmaz mı dertli dertli türküler,
Kara gurbet çekilir mi bilinmez.

İnsanoğlu sen güvenme sözüm var,
Kaderinde yazılmış bir ölüm var,
Arkalarda kalan bir çift gözüm var,
Kara gurbet çekilmiyor bilinir.

GİDELİM HÜZÜNLE YIKANIR GÜLÜŞLER

İNCİ OKUMUŞ

Çekip gidelim buralardan
Mühürlenmiş maviler solmadan
Gurbet yağmurlarıyla yıkanmış gözler
Bir çiçek kapanıp bir yara izi açılmadan

Gidelim hüznle yıkanır gülüşler
Yedi dağın ardında beklesir aşk
Bir yıldız kayar geceye sormadan
Masallar anlatır yeryüzü
Dağların kalbi gökyüzünde durmadan

Çıkıp gidelim buralardan
Yapraklarında yaşayalım zeytin ağaçlarının
Hasret sona ermeden koşalım
Henüz nefes alırken ağaçlar
Yıldızlara kadeh uzattığı yerde aşkın
Gümüş bir ay gibi buluşalım

Bizi bize getiren o kadim rüzgâr
Gece gibi uzun taze sabah gibi
Hikâyelerimiz kısa gurbetlik çivi yarası
Döndük bir ömrü geride bırakıp en başa
Geldi yürekleri onarmanın sırası

Çekip gidelim sonsuza gülümsesin aynalar
Çekip gidelim gözyaşları kalsın hurdalıkta
Vuslata yakınken uzar saçları yolların
İki dudak arası müjdeler
Perçinlesin bizi şu tenhalıkta

YANCI GURBET

MERVE AĞAÇAYAK

Burada ne dağlar bizimdir ne ova
Bizim değil ne şehir ne de kasaba
Hüküm onların, ferman onların, hak onların
Kanun bize de var ama adalet kollarız
Hakkımız, hukukumuz değil elimizde
Toprağımıza hasret, ateş yüreğimize
Türkülerimiz ve biz yaşarız sadece
Elimiz işte, gözümüz işte, aklımız işte
İş olur çıkarız yaban memlekette
Gurbet nedir, gitmeyen bilmez
Sazı, hasreti o vakte kadar görmez
Çaresiz ve de yalnız, kalır kimsesiz
Bir gün toprağa dönmeyi bekleriz
Topraktan önce dönersek vatana
O zaman boynumuz eğik gitmeyiz
Uymazsan kuralına o zaman iş yaş
Ey canım toprağım sensiz yastık taş
Ozanı başka, şairi başka, şahidi başka
Ekmek bile yoğurulur sevgiyle aşkla
Özlem büyük burada, ben kimim unuttum
Yabanda iş iş diye aklımı kuruttum
Ölüm bir gün gelince diyeceğim vatana
Affet beni gittim, gelemedim bir daha
Lakin yardan anadan uzak olmak da zor
Evlat yok iken yanında sol göğsün kor
Uğraşır dururum, onlara olsun diye aş
Memlekette iş olsa ağrımazdı baş
Ah gurbet ne yancı ne yalancı
Oturduğun sofraya alıştıır hancı
Bilmediğin dili öğrenirsin zorla
Dımdızlak kalırsın el yerde donla
Yarım, yarenim bir mektup yollasan
İçine anamla evladımın resmini de koysan
Kokularını sür de dinsin hasretim
Bir avuç da toprak yolla canım memleketin

BİR TREN PENCERESİNDEN

MUHAMMET SOLE

I

Bir yanımda nihayetsiz dağlar
Bir yanımda Fırat suyu
Bilmem daha kaç asırdır
Böyle deli, böyle divane çağlar
Uzatsam elimi gökler bir karış
Yumsam gözümü dünya
İçinden geçtiğim rüya
Kaybolduğum aynı bir karış
Telgrafın tellerinde kuşlar
Bir çocuk gülüşüyle
Avunduğum düşler bir karış
Penceresinde bir trenin
Başım bulutlara yaslı
Gün görmemiş toprağında Erzurum'un
Altı ay kışlar bir karış
Bir tren penceresinde
Başım bulutlara yaslı
Ne Kerem yas tutar artık
Ne karalar bağlar Aslı
Hani o türkünün ilk hecesinde
"Telgrafın tellerini arşınlamalı
Yâr üstüne yâr seveni kurşunlamalı."
Gönlümdeki tek yakarış

II

Kaç uykusuz göz baktı bu camdan
Kim bilir kaç ıslak mendil kurudu
Şimdi trenler geçen bu yoldan
Bir zamanlar âşıklar dururdu
Onlar ki destanları süslerdi adları
Tozlanmış raflarda soldurdu
İçindeki efsun masalları
Eski bir hatıradır artık yâdları
Toprağı döverken çekiç gibi

Trenin gurbet yüklü rayları
Düştü aklıma hicranın sebebi
Puslarla kaplandı yeniden mazi
Yıkıldı gönlümün meçhul sarayları
Dolandı dilime o türkü yeniden
Ağlarken bulutlar kederinden
"Telgrafın direkleri semaya bakar
Senin o güzel gözlerin çok canlar yakar."

III

Yollar uzun yollar ince
Yıllar ân olur yollar sana gelince
Yollarda yorup gölgemi
Sular gibi düze inince
İslandı pencerenin camları
Bulutların gözlerine değince
Bir kızıl ateşe boyandı ufuk
Dağ gibi önüme düştü gölgeler
Evler geçti yanımdan tek tek
Meçhul hikayelerle beraber
Topraktı damları ışıkları soluk
Üstelik yabancıya kapalıydı perdeler
Suretler yansıdı pencereye
Asıllar karanlıkta bir yerdeler
Bir trenin penceresinde
Başım bulutlara yaslı
Ne telgrafın telleri var
Ne karalar bağlayan Aslı
Ufukta vefalı gurbet
Gönülde biteviye hasret

GURBET

SEYİT BOYRAZ

Sürdüm umudu yüreğime
Gelir geçerdi sayılı günler,
Uğrun aksa da pınarlarım
Siler geçerdi sayılı günler.

Ne büyük yanılgıymış meğer,
Ne ah kar ediyor ne aman
Ne bitiyor ne de azalıyor
Zaman içinde büyüyor zaman.

Ahlar çekiyorum şimdi derinden
Kemiklerim ayrılıyor derimden

Gurbet midir hicran mıdır,
Hasret hasretin koyusunda.
Zindanda yaşıyor gibiyim,
Sanki Yusuf'un kuyusunda.

Çaresiz, yorgun, düşünüyorum,
Tutan olur mu elimden bir daha.
Nerde kaldın eyy deyince,
Ya Yakup ya da Züleyha.

Bir kez ah eylesem derinden,
Gök inler, yer oynar yerinden.

Hasret kurutunca sinemi,
Sabır içiyorum yudum yudum.
Bir hayale yaslandım ki,
Bitmedi bitmiyor umudum.

Ahlar çekiyorum yine derinden,
Leyla geçiyor çöllerimden.

HASBİHÂL

HÜSEYİN KILBAŞ

Kader beni gurbet ele atalı,
Ne haldeyim ahvâlimi sor Gardaş.
Soldukça renklerin mavisi, alı,
Gözyaşımı çöle saldım gör Gardaş.

Hüzünleri satırlara sererim,
Gurbet elde can kuşumu yorarım,
Yazmaz ise bu kalemi kırarım,
Çile çile nakış nakış ör Gardaş.

Efkârımı Toroslara yasladım,
Rüyâları tek köyümle süsledim,
Hayâlimde hep vuslatı besledim,
Gurbet eller umutları yer Gardaş.

Sılanın yolları sarpa sarıyor,
Seneler geçtikçe daha yoruyor,
Dermansızlık dallarımı kırıyor,
Bundan gayrı vuslat hayli zor Gardaş.

Kollarım dostluktan yana sallandı,
Seneler geçtikçe çok şey küllendi,
Vuslat uzak diyarlara yollandı,
Sılada yaşanan günler kâr Gardaş

Sen de öyle misin söyle ben gibi?
Deryalar içinde yalnız can gibi,
Galiba gelecek böyle son gibi,
Artık Yağıyor başıma kar Gardaş.

Keder dolar içten içe inlerim,
Yüreğimden gelen sesi dinlerim,
Yarım asır nasıl geçmiş günlerim?
Sabır ekim güller verdi der Gardaş.

Gurbette solarken al pembe güller,
Gözümden gönlüme akıyor seller.
Mahzun mahzun öter dalda bülbüller,
Bağ bahçe gülistan hepsi hâr Gardaş.

Yâd ellerde mahkûmiyet dolmamış,
Gözümde tüteni kimse bilmemiş,
Gurbetle sılanın farkı kalmamış,
Anlatmaya satırlarım dar Gardaş.

On yedi yaşında içtim bu zehri,
Bunca sene çektim çileyi kahrı,
Köprüler kırılmış, geçilmez nehri,
Tüm yollar önümde gayrı sur Gardaş.

Hayat kavgasında dik tut belini,
Umuda ayarla sazın telini,
Şiirle izah et bütün hâlini,
Ozanların menziline gir Gardaş.

KENDİNE GURBET

MEHMET ÇELİK

Yeryüzü sabreder buluta, vuslatı yağmur
Takvim görse de iki bahar, gözleri mağrur
Gönlün şifasını hekimler bulamasada
Yarasının dermanı bastığı topraklarda

Gidenin yolu dönmez kalanın yası dinmez
Dört nala koşan atlar yorulmak nedir bilmez
Kelam kulaklara, kalem sayfalara dardır
Rüzgarın koynunda hasret kokusu vardır

Beyazların hükmünü bilen varsa söyleye
Kavuşmak mümkünse saçlardaki aklar niye
Ayrı düşmek kaderi ağır gelir sineye
Mezar taşı bembeyaz, bilen varsa söyleye

Sabah; gecenin rahminden doğmayınca güneş
Göge takar mıydım yıldızları kandil diye
Yolcunun menzili hüznün, hatıralar dost eş
Dönebilsem kutlardım her günü kandil diye

Dünya'nın semahını taklit eder saatler
Her dairesinde zemine bir lahza gömer
Akreple yelkovan silsilesi durmaz döner
Samyeli gidenin ayak izlerini siler

Kaldırımlar ıstırabın yegâne dergâhı
Unutmaktan geçer hafızanın ıslahı
Umutun şakağındadır gerçeğin silahı
Belki uzak yakındır, vardır büyük ilahı

Postalara memurdur güvercinler; ülkemde
Mühürüdür dudaklar mektupların göğsünde
Yaşarken görmek için sılanın serabını
Aşıklar bedeviye döner kurak çöllerde

Aklı kalbe şahit, kalbi gurbete şehit san
Mevla'nın kullarına merhametiymiş ihsan
Fakat en çok da kendine gurbet çeker insan

ÜŞÜYORUM GURBETTE

MELAHAT TEMUR

Ben garibim, kimsesizim, dünya sürgünüm bitmez,
Gönlümde bahçesiz bağlar taşıyorum gurbette.
Kederlenip üzülürüm, hicranlı günüm bitmez,
Ben nice bayırlar, dağlar aşıyorum gurbette.

Baş üstümde bedbah dönen zamanı hatırlarım,
Gölgeleri güneş sanan gümanı hatırlarım,
Küçükken incinen, yanan bu canı hatırlarım,
Aynı derdi tümen tümen yaşıyorum gurbette.

Çınarımın dallarını ömrümden söken vardır,
Kerbela'nın güllerini çöllere döken vardır,
Göge açıp ellerini, diziyle çöken vardır,
Merve, safâ yollarını koşuyorum gurbette.

Kader yazgımı ters çalar, mızrabım saza döner.
Başımda felek un eler, zülfüm beyaza döner.
Çiçeğim sıcaktan solar, bahçem ayaza döner.
Yüreğime soğuk dolar, üşüyorum gurbette.

Nehirler zemzem içerken ay denizde görünür,
Ruhuma muştı saçarken gül benizde görünür,
Göğsümü sıla açarken hasret gizde görünür,
Kendi bendimden geçerken taşıyorum gurbette.

Çok söz etti seher yeli bu devrandan, bu demden,
Bırakıp bu yaban eli gönlümce gidemedi,
İnişli çıkışlı yolu dere, tepe demeden,
Geçerek seller misali çoşuyorum gurbette.

Beni mecnun, hakir gören insan incitir beni,
Sevdâlı kalbimi kıran lisan incitir beni,
Beni haksız yere yeren, susan incitir beni,
Ey beni odlara veren, pişiyorum gurbette!

Uzaktan yeşil sılama baka baka ağlarım,
İçimi suskun dilime döke döke ağlarım,
Taşa tutunup koluma çöke çöke ağlarım,
Solup ölmeyen gülüme şaşıyorum gurbette.

Beni odda kavurarak harda dinen derdimin,
Gamı gamla devirerek kederlenen derdimin,
Sağa sola çevirerek katmerlenen derdimin,
Kabuğunu savurarak kaşıyorum gurbette.

Kaderim bana naz eder sorguya çeker beni,
Baharımı ayaz eder kurutup döker beni,
Dallarımı dümdüz eder kökümnden söker beni,
Bedenimi infaz eder düşünüyorum gurbette.

Sararan bahçeyi, bağı yeşil bitirmek için,
Darbe yiyen her yaprağı cana getirmek için,
Yüreğimdeki bulağı yare götürmek için,
Kuruyan kara toprağı eşiyorum gurbette.

Kalpte vesvesenin dili şeytanın eseridir,
Nefsimin ayağı, kolu onun atlı eridir,
Bu bendenin budur hali, ne söylesem yeridir,
Beni heder eden gönlü boşuyorum gurbette.

GÜN GİDER GURBET GİDER İNSAN GİDER

ŞABAN SÖZBİLİCİ

Eğer içinden geliyorsa insanın
Sevgi çok farklı bir şey
Yörenize uğrarsa hikâyemizle
Bilin ki
Bahar bahçeleri
Ekintiler kaç defa
Sere serpe ürünler
Başaklar sayımsız rüzgarlarda
Sürgünlü bulutlar
Boynu bükük yavrular
Çetin beller
Dolup dolmuş yurtlar
Sessiz hiç kalmadı siz gideli

Siz gideli göz süzen
Kulak diken aşk denizi
Gövel ördek, Türkmen atı
İlgıt ılgıt gam kasavetsiz
Akları bıraktı eteğine Binboğa
Yüzdü mor çimenli yaylalar

Siz gideli yöremize uğrarsa
Gurbet bir daha
Görkemli görkemsiz dağlar
Biliriz ferman ol padişahın
Obalar, çadırlar, sürüler
Babalar, güzeller, yaşlılar
Alışılmışı silip süpürdü

Siz gideli güzel seven gecebaş
Ad değişip pençe vuran
Can evi dağıtan
Firkat ateşli türkülerden daha keskin
Bozlaklar, ağıtlar
Tekelleşen odalar ki fertsel mekân
Katman katman yürüdü

Esintisi bedensiz, sızısı yekpare
Sersemi pandemi, gamlı dünya
Saati ay, günü yıl ederken
Her şey gurbet
Ev, aile, dokunma, bağır
Bir hasretsiz cep telefonu
Seven sevenenden ürkek
Çoğu yalnızlık azı sabır

Geçerken acı gurbet hay huyla
Rüyalar anılara ağlar oldu
Alzheimer eskimizi anar oldu
Bir yanımız bir yanımızla
Acıda, tatlıda eğlenir oldu

Siz gideli Kadir Mevla'm izin verdi
İssız kalmadı geçilen yurtlar
Dağlar çam, ardıc, meşeli
Yaylalar lale, sümbül döşeli
Pamuk, pancar, ekim dikim
Gamı sildi Çukurovalar

Sanayi makası yüzyılı
Fırsat ganimettir dedik
Derildik her yer iskân
Unutmadık çadırı, yazlığı, kışlağı
Dağ bayır eyledik beton evler
Güvercinleri turaçlayıp
Koşturduk haralardan
Ganyan'a safkan atlar

Derilen başaklar gibi utkulu
Çuvallarla büzgülü şehirlere
Harman parkları lebalep
Apartman tekilliğinde un ufak
Hasret fırınları harladık pişirdi
Yine yalın alev emek özgürlüğü
Köz gönüllere serinlik Ceyhan

Ah gelincik, soğuk pınarlı yaylalar
Boynu uzun, doru donlu küheylanlar
Kabına sığmayan yiğit mi yiğit pusatlar
Göçler, konaklar, yurtlar mezat hasatlar
Dokur, döktürürken alışılmış zor yükü
Kayseri, Binboğa, Maraş'ta
Aha şehir kafesi çarşılardayız
Gezip gezip istenen iğde, papatya
Damıtma mikro eleği ağır süzerken
Efilleri poşet, şişe, çuval, kutularda

Bakma ardına önüne dense de
Kriz çözmeden olunmaz usta
Dertlinin hastası olma bedeli
Yordun be daha ne alacaksın?
Ey uçurumlu dünya gurbeti

Hangi kırık kalbe dalacaksın?
Yok, hiçbir şey olmayan gurbetli
Ve gurbet ırankan daha belirgin
Tarihsel haritadır ehre, titrek gözlerde
Artık anılır ıslak esintiler doyumsuz
Bilhassa yaşı sözlerde ve şiirlerde

Hüznü gurbete asan ey kalbim
Yedi iklim dört köşe bitmez
Dört sultanlık saltanatta
Baharlar, yazlar gider gelir
Bir gün kötüler uğrar mihenge
Ebede dönölmez seferler gider

Dadaloğlu Kayseri Büyükşehir Belediyesi

5. Şiir Yarışması

Kitap ister bir şiir kitabı olsun, ister bir araştırma inceleme veya tarih kitabı olsun; ya da bir roman, hikâye, fotoğraf, sanat, anı vb. olsun fark etmez. Aynı misyonu taşır. İnsanın zaman içinde anlamını korumasını, mekân içinde anlamını somutlaştırmasını sağlar. İşte bu bilinç de kültür, sanat ve medeniyetin ortaya çıkmasının temel sebebidir.

Tarihsel ve coğrafi anlamda medeniyetlerin merkezi olan Kayseri, “Âlimler şehri” olarak bilinmektedir. Dolayısıyla biz de bu aidiyete ve tanıma uygun olarak tarihimizi, geleneğimizi, kültürümüzü ve sanatımızı yansıtan eserleri yayınlamaya çalışıyoruz. Biliyoruz ki yayınladığımız eserler geleceğe bıraktığımız işaret taşlarıdır. “Okuyan Şehir” bilinci ile açtığımız her kütüphane ve kültür merkezi, yayınladığımız her dergi ve kitap, Kayserimize olan saygı ve sevgimizin somut bir göstergesidir.



ISBN: 978-605-9117-74-6



9 786059 117746